

Betænkning

over forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1967 til 31. marts 1968.

(Afgivet af finansudvalget den 21. februar 1967).

Udvalget har gennemgået finanslovsforslagets enkelte paragraffer og har herunder stillet en række skriftlige spørgsmål til ministrene, hvis svar herpå er ordnet efter paragrafrækkefølgen og anført i det til betænkningen knyttede bilag.

Der er endvidere holdt samråd med følgende ministre: stats- og udenrigsministeren, finansministeren, ministeren for kulturelle anliggender, indenrigsministeren, socialministeren, ministeren for Grønland, forsvarsministeren, boligministeren, landbrugsministeren, undervisningsministeren, økonomiministeren, ministeren for offentlige arbejder og ministeren for familiens anliggender, og de under samrådene behandlede emner er ligeledes ordnet efter paragraffer og anført i bilaget.

De af ministrene under udvalgsbehandlingen foreslåede ændringer vil sammen med udvalgets egne ændringsforslag ligesom i tidligere folketingsår blive stillet som ændringsforslag til lovforslaget ved dets 3. behandling.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) erklærer, at deres parti ved lovforslagets 2. behandling vil stemme imod § 2.K. Våbenarsenalet, § 2.L. Ammunitionsarsenalet, § 2.N. Den militære klædefabrik, § 2.O. Orlogsværftet, § 10.2.01.67. Danmarks bidrag til Den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), § 10.2.01.67. Danmarks bidrag til Det Atlantiske Institut, § 13.3. Udskrivningsvæsenet, § 22. Forsvarsministeriet (hovedkontiene 10., 11.-27., 30., 40., 50., 60., 62., 81. og 82.), § 27.1.09. Våbenarsenalet, § 27.1.10. Ammunitionsarsenalet, § 27.1.12. Den militære klædefabrik, § 27.1.13. Orlogsværftet, § 27.2.22. Forsvarsministeriet. Militærafsnit (01., 02.), og Internationale anlægsprogrammer m. v. (100.), og hverken vil stemme for eller imod § 13.4. Civilforsvaret.

Dose.	Gorrsen, næstformand.	Lysholt Hansen, formand.	Egon Jensen.	Evald Kristensen.
Poul Nilsson.	Søgaard.	Søren Andersen.	Damsgaard.	Jens Peter Jensen.
Finn Poulsen.	Gottschalck-Hansen.	Jørgen Jensen.	Thestrup.	
	Skræppenborg-Nielsen.	Ømann.	Grethe Philip.	

Bilag

Svarskrivelser og samrådsspørgsmål

Ad § 2

Statsvirksomhederne

A. Statsbanerne.

Ved *samråd* med *ministeren for offentlige arbejder* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) Mulighederne for dækning af statsbanernes stigende underskud.
- 2) Mulighederne for begrænsning af udgifterne ved nedlæggelse af de mest urentable banestrækninger.
- 3) Mulighederne for reduktion af personaleudgifterne ved yderligere rationalisering og automatisering.
- 4) Årsagerne til toguheldene på Roskilde Station den 22. marts 1965 og den 15. april 1966.

N. Den militære klædefabrik.

Ved *samråd* med *forsvarsministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

Har klædefabrikens produktion udelukkende militære formål, eller foretager man i konkurrence med private firmaer også en fremstilling af f. eks. tæppestoffer?

Ad § 8 A

Statsministeriet

Ved *samråd* med *statsministeren* har udvalget drøftet:

De for ministeriet foreliggende planer for udbygning af journalisthøjskolen og dens undervisningsprogram samt bladledernes stilling til såvel disse planer som skolens virksomhed.

Ad § 8 B

Økonomiministeriet

Ved *samråd* med *økonomiministeren* har udvalget drøftet:

- 1) Hovedlinjerne i statens fremtidige personalepolitik — herunder mulighederne for nedlæggelse af formiddagsstillinger og visse honorarlønnede hverv.
- 2) Mulighederne for sammenlægning, indskrænkning eller nedlæggelse af administrative organer m. v.

Ad § 9

Ministeriet for Grønland

Ved *samråd* med *ministeren for Grønland* har udvalget drøftet:

- 1) § 9.5.01. Børne- og ungdomsskoler: Sammenhængen mellem fødestedskriteriet, lærerlønninger og det antal grønlændere, der søger en læreruddannelse ved seminariet i Godthåb eller i det øvrige Danmark.
- 2) § 9.6.01.24. Den tekniske organisation, København, Betaling for tjenesteydelser: Baggrunden for forslaget om øget privatisering af arbejdet med projektering, overslag og efterkalkulation samt tilsynsarbejde ved anlægsarbejderne.
- 3) § 9.6.32. Kulbruddet: Kulbruddets fremtidige muligheder samt mulighederne for en opdeling af kontoens udgifter og indtægter på henholdsvis kulbruddet og værkstedstjenesten.

Endvidere har udvalget fra *ministeren fra Grønland* modtaget følgende skrivelse i besvarelse af spørgsmål i forbindelse med det til revision af bekendtgørelsen om støtte til boligbyggeri i Grønland nedsatte udvalg:

Ministeriet for Grønland. København, den 27. januar 1967.

Under henvisning til, at Ministeriet for Grønland i anmærkningerne til forslag til finanslov for finansåret 1967-68 § 9.1.23. Statens udlejningsejendomme, har anført, at problemerne vedrørende en bedre balance mellem udgifter og indtægter vil blive taget op i et udvalg, der har til opgave at fremsætte forslag til revision af bekendtgørelse af 28. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland, har finansudvalget i skrivelse af 20. januar 1967 anmodet om besvarelse af følgende spørgsmål:

- a) hvorledes udvalgets kommissorium er udformet,
- b) hvor lang tid der ventes at medgå, inden resultatet af udvalgets arbejde foreligger, og
- c) om der ikke kan anvises anvendelige fremgangsmåder til en eventuel hurtigere opnåelse af en forbedret balance.

I denne anledning skal følgende oplyses:

Ad a) Udvalgets kommissorium er endnu ikke endeligt udformet, idet dets hovedpunkter er indeholdt i et oplæg til Grønlandsrådet om det grønlandske boligbyggeri. Dette oplæg, der var optaget som dagsordenspunkt på Grønlandsrådets

møderække i november 1966, blev på grund af afbrydelsen af rådets møderække som følge af folketingsvalget i samme måned udskudt til behandling i rådets møderække i marts måned 1967.

Kommissoriets hovedpunkter forventes at blive følgende:

Fortsættelse af et tidligere udvalgs overvejelser angående en revision af boligstøttebekendtgørelsens regler om statstilskud til nedbringelse af boligudgifterne i Grønland og i denne forbindelse overvejelse af mulighederne for en ændring af boligbyggeriets organisation og administration, således at offentlige myndigheder hernede og i Grønland kun pålægges sådanne opgaver, som er karakteristiske for myndighedernes virke inden for boligbyggeriet her i landet.

Herunder er det tanken at pålægge udvalget at overveje det betimelige i:

1) at indføre samme finansieringsform for boliger opført til udsendt arbejdskraft og for boliger til den grønlandske befolkning, forudsat dog at der ikke er tale om egentlige tjenesteboliger,

2) at gennemføre en ændring med hensyn til ejerforholdet, således at den statsejede boligmasse, bortset fra egentlige tjenesteboliger, overdrages til landsrådet, de grønlandske kommuner eller eventuelt boligselskaber, og således at statens ejendomsret til fremtidigt boligbyggeri begrænses til de egentlige tjenesteboliger,

3) at gennemføre regler om eget indskud ved indflytning i etageboliger og om tilstedeværelse af egen kapital ved opførelse af enfamilieshuse, samt endelig om der findes baggrund for ejerlejlighedsprincippernes indførelse i Grønland,

4) at udarbejde finansieringsregler for andre boligformer end de traditionelle, herunder for aldersrenteboliger, boliger for handicappede og ungdomspensioner samt finansiering af børnedaginstitutioner, butikker o. l., der indplaceres i boligkomplekserne.

Ad b) Der kan formentlig ikke forventes noget resultat af udvalgets arbejde før tidligst i løbet af 1-2 år, idet løsningen af de anførte problemer, der kræver regnskabsmæssige analyser og fremskaffelse af forskelligt statistisk materiale, må antages at blive ret tidkrævende.

Ad c) En eventuelt hurtigere opnåelse af en forbedret balance forekommer på nuværende tidspunkt kun at være mulig ved en forhøjelse af huslejerne.

At benytte denne fremgangsmåde, som ved anvendelse af de gældende principper for huslejefastsættelse vil føre til mindre retfærdige resultater, synes ikke hensigtsmæssigt, når henses til de hermed forbundne betydelige administrative besværligheder, samt til, at det må påregnes, at det ovenfor omtalte udvalg inden for overskuelig tid må påregnes at stille forslag om principielt helt nye retningslinier for den grønlandske boligpolitik.

CARL P. JENSEN

/ Otto Jensen.

Til finansudvalget.

Ad § 10

Udenrigsministeriet

Fra *udenrigsministeren* er modtaget følgende skrivelse i besvarelse af udvalgets spørgsmål vedrørende karakteren af den af Dansk Samråd for De Forenede Nationer udførte oplysningsvirksomhed samt konsekvenserne af den ved tekstanmærkning nr. 3 foreslåede sammenlægning af visse dispositionsrammer:

Udenrigsministeriet. København, den 26. januar 1967.

Under henvisning til finansudvalgets skrivelse af 17. januar 1967 vedrørende udenrigsministeriets bidrag til finanslovforslaget for finansåret 1967-68 tillader jeg mig hoslagt i 30 eksemplarer at fremsende et notat af 26. d. m., indeholdende en besvarelse af de af udvalget rejste spørgsmål.

J. O. KRAG

Til finansudvalget.

Notat.

Finansudvalget har i skrivelse af 17. januar 1967 udbedt sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål vedrørende udenrigsministeriets bidrag til finanslovforslaget for finansåret 1967-68:

1. § 10.1.01.64. Dansk Samråd for De Forenede Nationers oplysningsvirksomhed:

Kan ministeren nærmere redegøre for, hvori denne oplysningsvirksomhed består?

2. Tekstanmærkning nr. 3.:

Sker der ud over sammenlægningen af dispositionsrammerne til én og forhøjelsen af den samlede ramme fra 19,2 mill. kr. til 40 mill. kr. andre ændringer af principiel karakter, herunder væsentlige forskydninger mellem de anførte bevillingsformål?

I den anledning skal oplyses følgende:

Ad 1.: Dansk Samråd for Forenede Nationer blev oprettet i 1948 og har til formål „at virke for øget forståelse af det mellemfolkelige samarbejdes betydning og især for kendskabet til Forenede Nationers opgaver, organisation og virksomhed“.

Samrådet har som medlem en række organisationer, herunder de politiske partier, forskellige oplysningsforbund, ungdomsorganisationer, kulturelle organisationer m. v., og har siden oprettelsen især virket ved distribution af oplysningsmateriale til medlemsorganisationerne og til studiekredse, kurser, folkeoplysende foreninger, skoler, højskoler o. a.

Samrådet har for medlemsorganisationerne regelmæssigt afholdt møder, hvor Danmarks delegerede ved FN har redegjort for Danmarks deltagelse i FNs virksomhed.

I forbindelse med FN-dagen udsendes hvert år pjecer og andet oplysningsmateriale til kommuner, foreninger og skoler etc., og Samrådet tager initiativ til festligholdelse af dagen ved flaghejsning, koncerter, konkurrencer og lignende. Samrådet afholder endvidere hvert år i oktober måned i samarbejde med Danmarks Radio en koncert med stats- eller udenrigsministeren som hovedtaler. Lejlighedsvis udgiver Samrådet bøger om FN m. v. eller yder tilskud til udgivelse heraf. Eksempelvis kan nævnes Max Sørensen „Bør FN's pagt ændres“, Finn Friis „FN. Mål og Midler“ og Ole Karup Pedersen „FN-tropper“.

Til belysning af Samrådets arbejde vedlægges dets årsberetning for tiden 1. april 1965—31. marts 1966.*)

Ad 2.: Bortset fra reguleringen af dispositionsrammerne indeholder forslaget ikke ændringer af principiel karakter i forhold til indeværende års finanslov.

Til belysning heraf redegøres nedenfor for bistandsbevillingens sammensætning fra 1965-66 til 1967-68:

	1965-66		1966-67		1967-68	
	regnskab kr.	pet.	bevilling mill. kr.	pet.	forslag mill. kr.	pet.
Stipendier og kurser	3.321.758	15,6	5,1	14	6,5	13
Ekspertudsendelser	2.609.104	12,3	6,6	18	7,0	13
Mindre projekter	2.673.241	12,6	4,3	11	8,5	17
Større projekter	12.621.822	59,5	21,1	57	29,5	57
Bistand i alt	21.225.925	100	37,1	100	51,5	100
Forskning	158.429		0,3		0,3	
Oplysning	912.028		1,2		1,0	

Som det fremgår, forudses der ikke væsentlige forskydninger mellem de forskellige aktiviteter. Dette forhindrer dog ikke, at der inden for de enkelte finansår kan være et vist behov for en mindre omfordeling af udgifterne til de aktiviteter, som finansieres over den bilaterale bistandsbevilling, d. v. s. stipendier og kurser, ekspertudsendelser, mindre og større projekter, idet den detaljerede planlægning af stipendie- og kursusvirksomhed samt ekspertudsendelser sker med forholdsvis kort varsel. Det er derfor ikke muligt at forudsætte den nøjagtige fordeling af finanslovsforslaget, hvilket forudsættes ved den hidtidige ordning, hvorefter der i tekst- og bemærkningerne til finansloven fastsættes dispositionsrammer for hver enkelt af disse aktiviteter. Dette har bl. a. medført, at udenrigsministeriet i indeværende finansår må anmode om en regulering af de fastsatte dispositionsrammer.

Den 26. januar 1967.

*) Ikke optrykt her.

Ad § 11

Landbrugsministeriet

Ved *samråd* med *landbrugsministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 11.2.01. Den kgl. veterinær- og landbohøjskole: Planerne vedrørende udbygningen af landbohøjskolen på Frederiksberg og opførelse af en ny skole på Fyn samt de hermed forbundne udgifter.
- 2) § 11.2.31. Statens forsøgsmejeri (jfr. § 27.2.11.06.): Planerne vedrørende forsøgsmejeriets udbygning og mulighederne for dets flytning.
- 3) § 11.3.02. Landøkonomiske konsulenter: Nødvendigheden af bibeholdelsen af det nuværende antal landbrugskonsulenter samt mulighederne for et effektivt samarbejde mellem landbo- og husmandsforeningerne om en fælles konsulentordning.
- 4) § 11.9.21. Landbrugsministeriets korn- og licenskontor: Om nødvendigheden af bibeholdelse af et personale af den nuværende størrelse.
- 5) § 11.10. Afsætning af danske landbrugsvarer m. v.: Om mulighederne for med hjemmel i afsætningsloven at pålægge de offentlige slagtehusene at foretage fradrag for over- og undervægt ved slagtning af svin.

Endvidere har udvalget fra *landbrugsministeren* modtaget følgende skrivelser i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der er gengivet i besvareelserne.

Landbrugsministeriet. København, den 3. februar 1967.

I skrivelse af 20. januar 1967 har finansudvalget udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål:

1. *Ad § 11.1.02. Matrikeldirektoratet:*

Finder ministeren, at der er rimelig balance mellem udgifterne ved de matrikeldirektoratet pålagte opgaver og de i forbindelse hermed opkrævede gebyrer?

2. *Ad § 11.3.01. Det landøkonomiske driftsbureau:*

I forbindelse med sagen om købet af en ejendom i Valby Laggade (aktstykke nr. 324, 1961-62) til brug for driftsbureauet blev det fra tre af de i finansudvalget repræsenterede partier gjort gældende, at driftsbureauet snarest blev udflyttet til provinsen.

Under henvisning hertil og til, at nævnte ejendoms køb i sin tid foretoges, for at driftsbureauet ikke pludselig skulle stå uden lokaler, anmoder man ministeren om en redegørelse for, hvilke muligheder der nu foreligger for en sådan udflytning.

Ad § 11.6.21. Det danske hedeselskab:

3. Hvor mange personer er ansat under det danske hedeselskab?

4. Har staten indseende med antallet af ansatte samt deres normering eller aflønning?

5. Kan selskabet i lighed med øvrige tilskudsmodtagende institutioner fremlægge personaleoversigt og oversigt over eventuelle honorarer?

6. Er der en klar skillelinje mellem den virksomhed, der udøves med henblik på de formål, hvortil statstilskuddet ydes, og den virksomhed, som selskabet driver dels for egen, dels for andres regning?

7. Gives der af selskabets tilskud til småplantninger og hegn også tilskud til plantning af hegn m. v. på ejendomme, der herefter udstykket til sommerhusgrunde?

8. *Ad § 11.7.01. Landbrugsattachéerne:*

Er der i den tid, der nu er gået siden udsendelsen af en konsulent til varetagelse af stillingen som landbrugsattaché i Spanien, Portugal, Marokko, Algier og Tunis, indhøstet så mange erfaringer, at ministeren er i stand til at redegøre for de med oprettelsen af nævnte stilling opnåede resultater?

9. *Ad § 11.9.11. Det veterinære sundhedsråd:*

Kan ministeren give oplysninger om omfanget af rådets virksomhed, herunder om den står i et passende forhold til de til rådet bevilgede honorarer, og om de af rådet opkrævede gebyrer giver en passende dækning for den med disse sager forbundne andel af rådets arbejde?

I denne anledning skal jeg oplyse følgende:

Ad 1. Ved lov af 26. maj 1965 om afgift for ekspedition af udstyknings-sager indførtes med virkning fra 1. juni 1965 en afgift til statskassen på 100 kr. for hver parcel, der fraskilles en samlet fast ejendom.

I bemærkningerne til lovforslaget er anført, at afgiften ikke bør give fuld dækning for matrikeldirektoratets udgifter, idet direktoratets arbejdsområde ikke alene omfatter de med ekspedition af udstyknings-sager forbundne opgaver, men også vedligeholdelse af matriklens kortværk og protokoller samt fremstilling af nye matrikelkort.

Det er endvidere anført, at det næppe vil være rimeligt at pålægge de udstykkende grundejere en afgift til dækning af de sidstnævnte arbejdsopgaver.

De øvrige indtægter og gebyrer indkommer dels fra amtslandinspektørkontorerne i Sønderjylland ved betaling for udførte landinspektørarbejder og ved salg af kort og genpartier af matriklens dokumenter og dels af matrikeldirektoratets salg af kort og genpartier af matriklens dokumenter. Direktoratets takster herfor er ajourført ved landbrugsministeriets bekendtgørelse af 12. januar 1967 om betaling m. v. for kopier af matriklens kort og øvrige dokumenter, og en revision af de takster, der gælder i Sønderjylland, er under udarbejdelse. Det forventede provenu af disse takstforhøjelser er indregnet i finanslovsforslaget for 1967-68.

Såfremt man måtte finde det ønskeligt, at matrikeldirektoratets indtægter dækker en større del af udgifterne, kunne der måske under hensyn til de siden udstykningsafgiftens fastsættelse stedfundne lønstigninger m. m. være grund til at søge denne afgift forhøjet til 150 kr.

Ad 2. Siden dets oprettelse har landøkonomisk driftsbureau haft stor nytte af det nære samarbejde og kontakten med Den kgl. veterinær- og landbohøjskole, forsøgs-laboratoriet og de øvrige landøkonomiske forskningsinstitutter i og omkring København, idet disse institutioner i særlig grad beskæftiger sig med en belysning af de driftsmæssige foranstaltningers indflydelse på de enkelte landbrugsbedrifters økonomiske resultat. På samme måde har det været af stor værdi for buerauet, at det gennem årene har kunnet være i nær kontakt med landbrugets centralorganisationer, der så godt som alle er beliggende i København. Som følge af gældende lovbestemmelser indenfor landbrugets område har det endvidere været af særlig betydning for buerauet med den forståelse og samarbejdsvilje, man har mødt fra Danmarks Statistiks landbrugsafdeling. I kraft af lovbestemmelser skal departementet benytte resultaterne af bureauets undersøgelser som grundlag for beregningen af statens tilskud til ned-sættelse af de amtskommunale ejendomsskatter samt til beregning af statshusmands-brugenes konjunkturbestemte rentebetaling. Alene disse to bestemmelser vil meget ofte give anledning til personlige drøftelser af forskellige problemer i forbindelse med departementets omregning, og det har også her været af betydning, at begge institutioner er beliggende i København.

I de seneste år har bureauet kunnet iagttage et stigende behov for samarbejde og personlig kontakt med ovennævnte institutioner og virksomheder, og samtidig har der været et stigende behov og ønske om, at andre virksomheder inddrages i samarbejdet. Eksempelvis kan nævnes Socialforskningsinstituttet, Monopoltilsynet, Ligningsdirektoratet og andre afdelinger af Danmarks Statistik end landbrugsafdelingen. De kommende års fortsatte stigende efterspørgsel efter driftsøkonomiske data til brug for kalkulationer og vurderinger i forbindelse med den individuelle, regionale og landsomfattende planlægning, vil formentlig nødvendiggøre en stærkere udbygning af samarbejdet og af den personlige kontakt mellem de eksisterende institutioner indenfor landbrugssektoren. Denne udbygning vil ikke alene indebære en udvidet kontakt og personlige drøftelser for bureauets ledelse, men også for bureauets øvrige medarbejdere. Af disse årsager finder man, at en flytning af bureauets lokaler fra København vil frembyde væsentlige ulemper, og bureauets ledelse har derfor henstillet, at lokalerne fortsat forbliver i København.

Bureauets ledelse erkender, at behandling af materialer og udarbejdelse af rapporter, som vil beslaglægge den største del af den fremtidige arbejdsindsats, ikke nødvendigvis bør foregå i København. På den anden side lægger man så stor vægt på det omtalte behov for samarbejde og personlig kontakt med andre institutioner, at en flytning af bureauets lokaler mere end 30 km fra Københavns centrum vil betyde en væsentlig nedsat arbejdsindsats for ledelsen og de medarbejdere, der skal formidle kontakten med myndigheder og institutioner.

Ad 3-7.

Ad 3. 400 fast beskæftigede funktionærer, heraf 157 i tjenestemandstillinger i henhold til landbrugsministeriets lønregulativ for hedeselskabets tjenestemænd.

Lønarbejdere, rengøringspersonale o. lign. er ikke medregnet.

Ad 4. For tjenestemændenes vedkommende, ja.

Den helt overvejende del af det øvrige personale aflønnes efter statens overenskomster med de forskellige faglige organisationer, Ingeniørforeningen, Teknisk landsforbund, Agronomforeningen, HK m. fl. Nogle få bestyrere af virksomhedsgrene som planteskoler, maskincentral o. lign. er aflønnet ved specielle lønordninger, godkendt af hedeselskabets bestyrelse, hvori landbrugsministeriet og finansministeriet er repræsenteret.

Ad 5. Ja. Hedeselskabet har bl. a. fremsendt sådanne oversigter til økonomiministeriets store personaletælling pr. 1. november 1965.

Ad 6. En redegørelse til besvarelse af dette spørgsmål er givet af tredje hovedrevisorat i skrivelse af 29. juni 1948, hvoraf genpart vedlægges.*) Ud over en henvisning til denne udførlige redegørelse, der ligger til grund for den nugældende, nedenfor under 4) nævnte ordning, skal i det følgende fremhæves enkelte kendsgerninger til belysning af sagen.

- 1) Al hedeselskabets virksomhed tjener alene samfundsnyttige formål, og alle de midler, selskabet råder over, herunder statstilskud, medlemsbidrag, legatmidler, refusioner m. m., anvendes udelukkende til fremme af disse formål. Ingen private personer eller kredse af personer får del i selskabets overskud, der alene anvendes efter formålsparagraffen.
- 2) Hedeselskabet er ifølge vedtægten en forening med et repræsentantskab, valgt af medlemmerne som højeste myndighed. Den egentlige ledelse af selskabet ligger dog i hænderne på en bestyrelse på 9 medlemmer, hvoraf kun de 4 udpeges af repræsentantskabet, medens 3 medlemmer udpeges af landbrugsministeren og 2 medlemmer af De samvirkende danske landboforeninger og De samvirkende danske husmandsforeninger.

*) Ikke optrykt her.

- 3) I henhold til deklaration, underskrevet den 12. august 1907 af hedeselskabets repræsentantskab og bestyrelse, er staten universalarving til alle hedeselskabets ejendomme og kapitaler i det tilfælde, at hedeselskabet måtte opløse sig.
- 4) Ved den senest gennemførte revision af de økonomiske relationer imellem staten og hedeselskabet gennemførtes med tilslutning af folketingets finansudvalg den ordning, at statens tilskud til selskabets virksomhed udelukkende ydes i form af dækning af de før nævnte 157 tjenestemænds lønninger og faste honorarer.
- 5) I hedeselskabets driftsregnskab opretholdes en sondring mellem regnskab A omfattende selskabets såkaldte „egne virksomheder“, plantager og andre ejendomme, og regnskab B omfattende grundforbedrings- og landvindingsvirksomhederne og den del af plantningsvirksomheden, der udføres for andre, men ingen af virksomhedsgrenene kan betegnes som ren statsvirksomhed eller rent privat virksomhed. Al virksomhed tjener samfundsnyttige formål, og overskudet på begge regnskaber er samfundseje, jfr. ovenfor under 3).

Ad 7. Hedeselskabet er indstillet på, at man bør undgå, at der ydes tilskud til plantninger omkring sommerhusområder, og i visse områder er ydelse af tilskud helt standset. Det er imidlertid ikke muligt at undgå, at der igennem de lokale plantningsforeninger tilflyder mindre tilskud til personer, som er sommerhusejere.

Ad 8. Spørgsmålet er herfra forelagt landbrugsrådet og de samvirkende danske husmandsforeninger til udtalelse, og man vil vende tilbage til sagen, når de pågældende organisationers svar foreligger.

Ad 9. Det veterinære sundhedsråd, der er oprettet ifølge kgl. resolution af 18. juni 1851, og hvis status nu er fastlagt i § 3 i lov nr. 58 af 4. marts 1964 om veterinærvesenet samt om udøvelse af dyrlægegerning, har til opgave at afgive udtalelser om veterinære spørgsmål på begæring af en offentlig myndighed eller af parter i straffesager og borgerlige sager, hvorunder sådanne spørgsmål opstår. For de i borgerlige sager afgivne udtalelser er rådet berettiget til at opkræve afgifter, hvis størrelse fastsættes af landbrugsministeriet. Endvidere skal rådet være rådgivende for landbrugsministeriet og veterinærdirektoratet i sager af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning.

Der vedlægges eksemplar af sundhedsrådets årsberetning for 1965*), hvoraf fremgår, at rådet i 1965 har behandlet i alt 221 sager. Af disse har 18 sager været indsendt til fornyet behandling.

De af rådet i borgerlige sager opkrævede afgifter giver ikke dækning for udgifterne ved sagernes behandling. De opkrævede afgifter er søgt afpasset således, at udgiften ved at forelægge husdyrvoldgiftssager for rådet til udtalelse ikke afholder parterne fra at begære spørgsmål forelagt for rådet. For det stigende antal dyrplagerisager, der af anklagemyndigheden forelægges sundhedsrådet, opkræves der i overensstemmelse med loven ikke afgifter.

Landbrugsministeriet har i 1965 overfor finansministeriet rejst spørgsmålet om forhøjelse af honorarerne til rådets formand, medlemmer og sekretær.

Ansøgningen var begrundet dels med omfanget af rådets arbejde, dels med en sammenligning med de honorarer, hvormed formand og næstformand samt medlemmer af retslægerrådet vederlægges. Disse taler for en ajour-føring af honorarerne til medlemmerne af det veterinære sundhedsråd.

Ansøgningen blev ikke imødekommet.

CHR. THOMSEN

/ C. Th. Holbøll.

Til finansudvalget.

*) Ikke optrykt her.

Landbrugsministeriet. København, den 3. februar 1967.

I tilslutning til min skrivelse af 3. februar 1967 vedrørende de af finansudvalget i skrivelse af 20. januar 1967 stillede spørgsmål skal jeg for så vidt angår

8. Ad § 11.7.01. Landbrugsattachéerne

meddele, at landbrugsrådet og de samvirkende danske husmandsforeninger i skrivelse af 2. februar 1967 har udtalt følgende:

En saglig, eksakt vurdering af en statskonsulentlandbrugsattachés og vel for øvrigt også af en handelsattachés virksomhed kræver en relativ lang vurderingsperiode.

I tilfældet statskonsulentstillingen i Spanien, Portugal og Marokko kan det på det foreliggende grundlag meddeles, at samtlige de af landbrugets eksportudvalg, der har en handelsmæssig interesse i disse områder, på en særdeles tilfredsstillende måde har mærket den stærkt øgede effektive indsats, som statskonsulentens arbejde i disse områder har medført.

Det vil næppe tjene noget formål at forsøge at fremstille en statistisk oversigt over handelsforløbet for så vidt angår danske landbrugsvarer for de pågældende områder, når samtlige de i områderne interesserede eksportudvalg og nærværende organisationer er overbevist om, at disse områder er potentielt interessante for dansk landbrugseksport, og adskillige detaljer, indledende salg af avlsdyr til såvel Marokko som Spanien, salg af kartofler til Spanien, salg af relativt store kvantiteter kød til Portugal og meget mere, alt i hård konkurrence, klart viser, at i hvert fald dansk landbrug i disse områder kan gøre brug af en statskonsulent, hvis nuværende virke er tilfredsstillende, og til hvis fremtidige virke man har betydelige forventninger.

Jeg kan for mit vedkommende tilslutte mig denne udtalelse.

CHR. THOMSEN

/ G. Skibsted.

Til finansudvalget.

Ad § 13

Indenrigsministeriet

Ved *samråd* med *indenrigsministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 13.7.01. Vaccinationer m. v.: Ydelse af erstatning i tilfælde, hvor det kan påvises eller sandsynliggøres, at vaccination mod polio har medført et angreb af sygdommen, der har medført lammelse, tab af erhvervsevne eller andet tab.
- 2) § 13.7.07. Lægeundersøgelse af børn: Undersøgelsernes karakter og effektivitet samt deres værdi på længere sigt.
- 3) § 13.9. Statshospitalerne: Planerne for den fremtidige udbygning af statshospitalerne og plejehjemmene. I forbindelse hermed drøftedes mulighederne for forbedringer inden for visse af de eksisterende statshospitaler, herunder af varmeanlægget på statshospitalet i Middelfart.

Herudover har udvalget fra *indenrigsministeren* modtaget følgende skrivelse i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der er gengivet i besvarelserne:

Indenrigsministeriet. København, den 2. februar 1967.

I besvarelse af det ærede finansudvalgs skrivelse af 24. januar 1967 oversendes hoslagt i 30 eksemplarer besvarelser af de i nævnte skrivelse stillede spørgsmål vedrørende indenrigsministeriets bidrag til forslag til finanslov 1967-68 § 13.

HANS HÆKKERUP

/ Unsgaard.

Til finansudvalget.

Spørgsmål 1:

§ 13.4.02. CF-korpset og CF-regionerne.

Der ønskes en redegørelse for, hvilke personalekategorier der er tillagt tjenestebolig eller lejebolig, samt en oversigt over, hvad der betales i form af boligfradrag eller leje på disse boliger.

Svar:

Ved civilforsvarets etableringer er oprettet følgende tjenesteboliger:

1) Konto 4.02.91. Fradrag for tjenestebolig (foreslået indtægtsbevilling 75.000 kr.):

	Antal	Årligt boligbidrag inkl. garageleje
1. For chefer i 23., 22. og 17. lønningsklasse ved kolonne- og sektionskaserner samt ved kaserner, ved hvilke der uddannes personel i medfør af CF-lovens § 31, og ved skoler	14	37.724 kr.
2. For kasernemestere i 17., 14. og 12. lønningsklasse ved et antal af de forannævnte kaserner	5	9.920 -
3. For tilsynsførende i 17., 14. og 12. lønningsklasse ved mobiliseringsstationer (10), depoter (2) og værksteder (2)	14	26.306 -
I alt	33	73.950 kr.

2) Konto 4.02.92. Lejeindtægter (foreslået indtægtsbevilling 44.000 kr.):

Ved de ovenfor under konto 91 nævnte etablissementer disponeres over følgende:

	Antal	Årligt lejebolig el. kvarterbidr.
1. Lejeboliger, der efter ansøgning udlejes til faste befalingsmænd	15	29.552 kr.
2. Kvarterer, der efter ansøgning stilles til rådighed for ugifte værnepligtige befalingsmænd til pligtig og frivillig tjeneste samt for kogersker	25	26.160 kr.
I alt	40	55.712 kr.

Årsagen til, at der nu kan forventes en merindtægt på kontoen på ca. 12.000 kr., er den, at kvarterbidragene er forhøjet med knap 100 pct. fra den 1. oktober 1966. Kontoen vil blive søgt reguleret ved forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1967-68.

Spørgsmål 2:

§ 13. 6.03. Statens seruminstitut:

Vedrørende de under konto 93, 97 og 99 kalkulerede indtægter spørges, om de til grund for de pågældende indtægtsposter liggende takster til stadighed reguleres i takt med stigningerne i omkostningerne. Hvornår er taksterne sidst reguleret?

Svar:

De tilgrundliggende takster for instituttets kalkulerede indtægter på konto 93 og 97 er siden 1962 reguleret ved bekendtgørelse af 21. december 1962, bekendtgørelse af 29. marts 1965 og senest ved bekendtgørelse af 16. marts 1966. Der er således gennemført en nogenlunde regelmæssig regulering af taksterne i takt med de stigende udgifter, idet dog bemærkes, at *alle* undersøgelser af epidemiologisk betydning og størstedelen af de til forebyggende behandling fremstillede vacciner udleveres gratis. Da der ved prisbekendtgørelsen af 29. marts 1965 blev gennemført prisforhøjelser på ca. 25 pct., og der ved den seneste bekendtgørelse af 16. marts 1966 yderligere er gennemført prisforhøjelser på 7-8 pct., har man ikke for tiden planer om at forhøje de senest fastsatte takster.

De under konto 99 opførte indtægter er af en noget anden art, hovedsagelig hidrørende fra indtægter ved instituttets egne håndværkeres arbejde i forbindelse med de under konto 31 medtagne byggearbejder. Indtægterne reguleres i takt med lønstigningerne, men omfanget af det udførte arbejde varierer. De under konto 99 opførte indtægter ved salg af frøavl fra instituttets gårde „Vangsgård“ og „Mørkegård“ er skønnet på grundlag af det forventede salgs omfang og de forventede priser.

Spørgsmål 3:

§ 13.6.04. Statens levnedsmiddelinstitut:

Hvem rekvirerer og betaler de under konto 93 omhandlede fluorbestemmelser af tandpasta?

Svar:

På kontoen er søgt 21.600 kr. som indtægt ved fluorbestemmelser af tandpasta. Kontrollen foretages af statens praktisk-sundhedsmæssige undersøgelser (statens vitaminlaboratorium) og betales af fabrikanten respektive importøren af fluor tandpasta med et årligt beløb af 2.400 kr., jfr. § 2, stk. 2, i vedlagte bekendtgørelse nr. 22 af 28. januar 1964 om tilsætning af fluorforbindelser til levnedsmidler samt kosmetiske præparater m. v.*)

Ved udarbejdelse af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 havde 9 firmaer anmeldt tandpasta til kontrol — og i dag er tandpasta fra 8 firmaer under kontrol.

*) Bekendtgørelsen er ikke optrykt her.

*Spørgsmål 4:**§ 13.8. Sygehuse m. v., og § 13.9. Statshospitalerne:*

For sygehuse, hospitaler og behandlingsinstitutioner m. v. af forskellige kategorier ønskes for de sidste 10 års vedkommende oplyst

- a. udgiften pr. patient pr. dag,
- b. den gennemsnitlige liggetid, herunder særlig om der er sket ændringer for statshospitalernes vedkommende i det pågældende tidsrum, samt hvor stor en del af statshospitalernes patienter der ikke kan forventes udskrevet,
- c. omkostning pr. seng eller plads ved etablering af nye institutioner.

Svar:

- a. Udgiften pr. patient pr. dag.

Generelt kan det siges, at udgiften pr. sygedag varierer stærkt efter sygehusenes type og — for de store sygehuses vedkommende — efter de forskellige afdelinger. Idet der herom i øvrigt henvises til de i bilag 1. indeholdte oplysninger, bemærkes, at tallene viser sygedagsudgiften ekskl. forrentning og afskrivning og ekskl. indtægter ved takstmæssig betaling. Den neuromedicinske afdeling ved Bispebjerg hospital er taget i brug den 17. november 1960. Den neurokirurgiske afdeling ved amtssygehuset i Glostrup er taget i brug den 14. maj 1960, og den neuromedicinske afdeling ved dette sygehus er taget i brug den 11. november 1958.

- b. Den gennemsnitlige liggetid.

1. Sygehusene.

Der henvises til bilag 2. Det bemærkes for det kommunale sygehusvæsens vedkommende, at tallene fra 1956 til 1959 angår kalenderåret.

2. Statshospitalerne for sindslidende.

Der henvises til bilag 3, der viser liggetiden for udskrevne patienter i de enkelte kalender- og finansår, for hvilke der foreligger statistiske oplysninger. En egentlig beregning af den gennemsnitlige indlæggelsestid for de udskrevne patienter har ikke kunnet foretages og vil heller ikke være tilstrækkelig oplysende om de faktiske forhold. Af tabellen fremgår imidlertid, at et stigende antal patienter både absolut og procentuelt udskrives i løbet af kort tid.

Det fremgår samtidig af tabellen, at antallet af udskrevne patienter er stigende fra år til år.

Da det specielt for statshospitalerne er ønsket oplyst, om indlæggelsestiden for de udskrevne patienter har ændret sig gennem de sidste 10 år, er der for de enkelte år givet oplysning om, hvor stor en procentdel af patienterne der er udskrevet inden 1 måned efter indlæggelsen.

Det er endvidere ønsket oplyst, hvor stor en del af statshospitalernes patienter der må henregnes til den kategori, der ikke forventes udskrevet. Dette spørgsmål kan ikke besvares konkret, idet besvarelsen beror på, om der kan tilvejebringes forbedrede behandlingsmetoder. Ca. 25 pct. af statshospitalernes pladser er i øjeblikket plejehjemspladser, men i modsætning hertil regner man med, at kun ca. 20 pct. af de nye pladser, der skal tilvejebringes, bør findes på plejehjem. Disse pladser er først og fremmest tiltænkt senile patienter, for hvem aktivt behandlingsmæssige og revalideringsmæssige hensyn ikke spiller samme rolle som for det store flertal af øvrige patienter med langvarige sindslidelser.

- c. Omkostning pr. seng eller plads ved etablering af nye institutioner.

1. Sygehusene.

Spørgsmålet kan formentlig bedst belyses ved de i bilag 4 og 5 indeholdte oplysninger om centralsygehusene i Glostrup og Næstved.

2. Statshospitalerne for sindslidende.

For nybyggede institutioner, der er taget i brug inden for de sidste 10 år, har

anlægsudgiften pr. seng, inkl. grundkøb og montering, andraget de nedenfor angivne beløb:

Institution	Ibrugtagelsesår	Anlægsudgift pr. seng
Plejhjemmet i Viborg	1957	32.000 kr.
Plejhjemmet i Ballerup	1957	46.000 -
Statshospitalet i Brønderslev	1957	55.000 -
Statshospitalet i Glostrup	1960	89.000 -
Psykiatrisk børnehospital	1958	94.000 -

En beregning af anlægsudgifterne pr. seng vil være underkastet betydelige forskelle fra institution til institution, afhængigt af variationer i grundprisen, bebyggelsesmuligheder, institutionernes størrelse, behovet for lokaliteter til ambulans virksomhed og revalidering, mulighederne for fællesskab med stedlige sygehuse om tekniske anlæg, omfanget af boligbebyggelser samt lokale prisforskelle m. m. Generelt kan det siges, at kravene om lokaler til ambulans virksomhed og revalideringer er stærkt voksende.

Med dette forbehold kan man skønmæssigt i dag ansætte anlægsudgiften pr. statshospitalsplads til mellem 175.000 og 200.000 kr. og prisen pr. plejehjemsplads til godt det halve, mens anlægsudgiften pr. sengeplads på tidssvarende børnepsykiatriske afdelinger må sættes en del højere end for ordinære statshospitalspladser.

Bilag 1.

Udgift i kroner pr. sygedag 1956-66.

1956—57.....	43,00	120,26	159,99	109,48	—	54,03	—	58,06	—	88,67	66,35
1957—58.....	45,95	131,87	172,62	112,80	—	60,52	—	63,29	—	94,92	82,19
1958—59.....	52,50	177,08	174,01	132,19	—	83,83	—	73,51	—	104,03	95,68
1959—60.....	60,50	185,06	198,29	135,98	—	88,42	—	80,11	—	117,58	100,20
1960—61.....	66,70	187,29	193,65	136,39	261,53	96,81	87,01	83,73	84,19	131,29	104,06
1961—62.....	80,49	212,04	236,37	151,31	252,20	102,86	103,41	92,48	115,68	157,53	120,59
1962—63.....	93,47	238,53	270,40	188,93	255,14	112,78	127,86	120,58	137,49	188,41	161,03
1963—64.....	105,33	263,13	285,75	230,50	294,34	124,64	136,45	145,49	153,72	179,42	
1964—65.....	118,72	296,94	312,79	258,15	307,09	134,04	154,76	157,54	184,39	206,89	
1965—66.....	150,00*)	338,89	370,25	306,74	374,13	174,11	198,18	196,87	217,56	271,50	

*) anslået.

Bilag 1 (fortsat).

Udgift i kroner pr. sygedag 1956-66.

	Århus Radiumst.	Odense Radiumst.	Landshospitalet i Sønderborg	Fødselsanst. i Jyll. (inkl. børnedage)	Fødselsanst. i Jyll. (volksendage alene)	Statshospitalerne, i alt	Egentlige statshospitaler	Plejehjem	Familiepleje
1956—57.....	54,23	—	44,17	41,37	59,39	22,49	—	—	—
1957—58.....	59,39	59,64	51,00	44,24	64,02	24,08	—	—	—
1958—59.....	64,29	79,34	59,97	48,30	68,62	26,69	—	—	—
1959—60.....	81,23	98,22	65,27	49,03	69,91	29,14	—	—	—
1960—61.....	85,41	96,26	72,21	50,47	71,25	31,61	37,71	16,40	7,74
1961—62.....	99,56	112,64	81,61	62,19	85,21	38,55	45,93	25,54	7,04
1962—63.....	120,79	140,91	96,84	70,68	100,27	44,16	52,41	28,64	7,04
1963—64.....	157,54	164,39	105,31	75,14	105,06	48,18	57,60	32,55	10,01
1964—65.....	164,23	209,34	115,06	88,13	118,84	58,73	63,13	35,18	10,01
1965—66.....	208,81	261,83	140,95	105,82	145,15	71,67	77,12	42,96	11,90

	Det kommun. sygehusvæsen inkl. Kbh.	Neurokir. afd. Århus	Neurokir. afd. Bispebjerg	Neurokir. afd. Odense	Neurokir. afd. Glostrup	Neuromed. afd. Århus	Neuromed. afd. Bispebjerg	Neuromed. afd. Odense	Neuromed. afd. Glostrup	Finseninstituttet	Radiumstationen	Århus Radiumst.	Odense Radiumst.	Landshospitalet i Sønderborg	Fødselsanst. i Jyll., gynækologisk afd.	Fødselsanst., svangre, føde- og barselafd.	Fødselsanstalten, børnedage
1956—57.....	17,6	13,8	15,8	16,3	—	14,6	—	15,3	—	26,7	24,3	27,2	17,8	17,4	8,5	13,1	9,6
1957—58.....	16,9	12,9	16,1	16,8	—	16,3	—	14,6	—	26,7	26,1	25,8	23,4	16,5	7,5	12,8	9,4
1958—59.....	16,3	12,9	15,9	16,2	—	16,4	—	15,8	23,7	25,8	25,1	24,5	21,8	15,6	7,3	12,9	9,2
1959—60.....	16,3	13,8	14,1	16,9	—	15,1	—	16,8	20,9	27,4	24,6	24,3	21,4	15,4	6,8	12,7	9,1
1960—61.....	15,4*)	13,4	14,5	15,1	27,3	14,7	15,4	16,6	19,4	23,4	24,4	24,4	17,7	14,8	6,6	12,7	9,0
1961—62.....	15,0	13,6	14,5	15,9	19,5	14,5	17,4	14,7	17,9	21,5	23,4	24,4	16,4	14,5	6,0	12,5	8,7
1962—63.....	14,9	14,0	14,3	19,1	20,3	16,2	17,8	16,9	17,4	21,6	21,1	23,8	15,8	13,9	5,9	12,2	8,7
1963—64.....	14,4	12,6	16,6	18,7	19,7	15,4	17,2	15,8	17,0	—	19,4	21,5	17,2	13,5	5,8	12,5	8,6
1964—65.....	13,9	11,4	16,4	15,4	20,2	14,4	17,2	14,0	16,3	—	18,8	18,8	17,7	13,6	6,6	11,6	7,4
1965—66.....	—	11,7	16,1	14,2	19,0	14,3	17,1	14,3	17,8	—	17,0	17,4	18,6	12,6	6,4	12,1	8,1

*) anslået.

Bilag 2.

Den gennemsnitlige liggetid i dage 1956-66.

Bilag 3.

Oversigt over udskrivninger efter opholdets varighed for statshospitalerne.

	1956	pct.	1957	pct.	1958	pct.	1959	pct.	1960-61	pct.	1961-62	pct.	1962-63	1963-64	pct.
Under 14 dage	817	12,3	909	12,2	953	12,5	1.025	11,3	1.483	15,1	1.905	18,5	Der	2.114	18,7
14 dage—1 md.	1.080	16,3	1.206	16,2	1.391	18,3	1.580	17,5	1.747	19,1	2.170	21,1	fore-	2.349	20,8
1—2 mdr.	1.895	28,6	2.002	26,9	2.179	28,6	2.611	28,9	2.589	28,3	2.874	27,9	ligger	3.194	28,3
2—3 -	917	13,8	971	13,0	1.013	13,3	1.283	14,2	1.096	12,0	1.208	11,7	ingen	1.296	11,5
3—4 -	526	7,9	499	6,7	522	6,8	698	7,7	613	6,7	569	5,5	stati-	639	5,7
4—5 -	271	4,1	303	4,0	298	3,9	386	4,2	294	3,2	324	3,1	stik	340	3,0
5—6 -	141	2,1	184	2,5	200	2,6	224	2,5	193	2,1	202	2,0	for	205	1,8
6—9 -	241	3,6	282	3,8	303	4,0	309	3,4	286	3,2	306	3,0	dette	341	3,0
9 mdr.—1 år	116	1,7	120	1,6	123	1,6	138	1,5	114	1,2	139	1,3	år	133	1,2
1—2 år	192	2,9	238	3,2	221	2,9	271	3,0	218	2,4	180	1,8		229	2,0
2—3 -	79	1,2	98	1,3	88	1,1	146	1,6	109	1,2	70	0,7		95	0,8
3—4 -	57	0,8	61	0,8	53	0,7	52	0,6	67	0,7	61	0,6		43	0,4
4—5 -	29	0,4	47	0,6	28	0,4	36	0,4	35	0,4	52	0,5		33	0,3
5—6 -	26	0,4	40	0,5	20	0,3	21	0,2	31	0,3	13	0,1		30	0,3
6—7 -	19	0,3	21	0,3	15	0,2	11	0,1	21	0,2	23	0,2		10	0,1
7—8 -	12	0,2	23	0,3	12	0,2	10	0,1	18	0,2	12	0,1		11	0,1
8—9 -	19	0,3	30	0,4	12	0,2	12	0,1	10	0,1	11	0,1		7	0,1
9—10-	6	0,1	27	0,3	9	0,1	17	0,2	9	0,1	8	0,1		5	0,1
10 år og derover	188	2,8	365	4,9	162	2,1	212	2,3	212	2,3	171	1,6		187	1,6
	6.631	—	7.426	—	7.602	—	9.042	—	9.145	—	10.298	—	10.613	11.261	—
Udskrevne inden 1 måned fra indlæggelsen i pct.	28,6 pct.		28,4 pct.		30,8 pct.		28,8 pct.		34,2 pct.		39,6 pct.		—	39,5 pct.	

*Bilag 4.**Næstved Centralsygehus.*

Byggeperiode 1957-65 til en anlægsudgift på 90 mill. kr.

Ca. 400 senge i den nyopførte eller ombyggede del af sygehuset.

Den nye del består af følgende sengeafdelinger:

Almen kirurgisk på 54 senge.

Gynækologisk-obstetrisk på 57 senge.

Ortopædkirurgisk på 54 senge.

Medicinsk 54 senge.

Pædiatrisk på 54 senge.

Fysiurgisk på 27 senge.

Narkose (opvågnings- og intensivt afsnit) 34 senge.

Hjælpeafdelinger:

Sygehuset indeholder sædvanlige behandlings- og hjælpeafdelinger for et centralsygehus.

Den nævnte anlægssum på 90 mill. kr. indbefatter sygeplejeskole, læge- og tjenesteboliger og den endnu ikke færdiggjorte patologiske afdeling og tuberkulosestation.

Anlægsudgiften svarer til en udgift på ca. 220.000 kr. pr. sengeplads.

Næstved Centralsygehus' udgift pr. sygedag kan for regnskabsåret 1967-68 forventes at ville andrage ca. 233 kr., ekskl. forrentning og afskrivning og ekskl. takstmæssig betaling.

Forrentning og afskrivning udgør ca. 70 kr. pr. sygedag.

*Bilag 5.**Glostrup Centralsygehus.*

Byggeperiode 1953-61 til en anlægssum på 120 mill. kr.

Ca. 800 senge, d. v. s. ca. 150.000 kr. pr. seng.

Det i 1961 ibrugtagne sygehus består af følgende afdelinger:

2 kirurgiske à 115 senge.

Gynækologisk-obstetrisk på 115 senge.

Neurokirurgisk på 46 senge.

Øre-, næse og halsafdeling på 23 senge.

3 medicinske a 100 senge.

Neuromedicinsk på 46 senge.

Fysiurgisk på 23 senge.

Hjælpeafdelinger:

Sygehuset indeholder sædvanlige behandlings- og hjælpeafdelinger for et centralsygehus samt et klinisk-fysiologisk laboratorium.

Arbejdet blev fortsat med opførelsen af en bygning til *børneafdeling*.

Byggeriet strakte sig over 3 år; det blev taget i brug i efteråret 1965 og indeholder ca. 200 senge. Udgift ca. 50 mill. kr., d. v. s. ca. 200.000 kr. pr. sengeplads.

Den til børneafdeling opførte bygning kom til at indeholde følgende afdelinger:

1 medicinsk-kirurgisk børneafdeling på i alt 102 senge.

1 øre-, næse- og halsafdeling på 20 senge.

1 gynækologisk-obstetrisk afdeling på 66 senge.

Glostrup Centralsygehus' udgift pr. sygedag kan for regnskabsåret 1967-68 forventes at ville andrage ca. 185 kr., ekskl. forrentning og afskrivning og ekskl. takstmæssig betaling.

Forrentning og afskrivning udgør ca. 40 kr. pr. sygedag.

Ad § 14

Boligministeriet

Ved *samråd* med *boligministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 14.1.06. Tilsynet med de sociale boligforetagender: Mulighederne for at afløse dette tilsyn med en pligt for boligforetagenderne til årligt at afgive en indberetning efter herom af ministeren fastsatte regler.
- 2) § 14.1.10.64. Statens byggeforskningsinstitut: I anledning af, at der i anmærkningerne til standardkonto 88, er anført, at instituttets økonomiske risiko i forbindelse med budgettering af konsultationssager og publikationsudgivelse bør søges mindsket ved henlæggelse af overskud til likviditets- og reservefonde, bad udvalget om en principiel drøftelse af det hensigtsmæssige i at indføre sådanne specielle fonde under institutioner, der modtager tilskud fra staten.

Endvidere er der fra *boligministeren* modtaget nedenstående skrivelse i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der alle er gengivet i besvarelserne:

Boligministeriet. København, den 2. februar 1967.

Hoslagt fremsendes boligministeriets besvarelse af de af finansudvalget den 25. januar 1967 stillede spørgsmål 1-5 vedrørende forslag til finanslov for året 1967-68.

KAJ ANDRESEN

/ Axel G. Poulsen.

Til finansudvalget.

BOLIGMINISTERIET

Den 1. februar 1967.

Besvarelse af spørgsmål 1-5 fra finansudvalget.

1. „Ad § 14.1.01.93. Refusion fra låntagere m. v.:

Ændres satserne for denne bistand i takt med ændringerne i lønniveauet?“

Ad 1.

I LB 239.1965. § 47, stk. 4, 2. pkt., er det fastsat, at boligministeren kan pålægge modtagerne af lån eller tilskud at betale et passende bidrag til teknisk bistand ved andragendets behandling. Den pågældende bestemmelse svarer til tilsvarende bestemmelser i de tidligere boligstøttelove.

Bidraget blev oprindeligt fastsat til 1 promille — senere forhøjet til 2 og 2½ promille af statslånet. Efter at man ved lov om boligbyggeri i 1958 overgik fra statslån til statsgaranti og driftstilskud, fastsættes bidraget i forhold til den godkendte anskaffelsessum ekskl. kurstab og prioriteringsomkostninger. For tiden udgør bidraget 1½ promille af nævnte anskaffelsessum, og bidraget reguleres således i takt med prisudviklingen inden for byggeriet.

2. „Ad § 14.1.03. Udvalget vedrørende arbejdskraft til byggeriet:

Er udvalgets funktioner af en sådan betydning, at de kan motivere udvalgets fortsatte beståen?“

Ad 2.

Samtidig med boligministeriets oprettelse i slutningen af 1947 blev arbejdskraftudvalget henført under dette ministeriums sagsområde, og udvalgets opgave blev udvidet, således at det foruden at give indstilling i forbindelse med administrationen af det i sommeren 1947 indførte byggestop tillige skulle fungere som rådgivende for boligministeren i alle spørgsmål vedrørende byggeriets forsyning med arbejdskraft.

Denne rådgivende virksomhed er siden da fortsat, og udvalget har løbende beskæftiget sig med en række af byggeriets problemer, såsom produktiviteten inden for byggeriet, rationaliseringsbestrebelsler, uddannelses- og tillæringsproblemer, arbejdskraftens sammensætning, lokalisering og bevægelighed m. v. Udvalget har på disse punkter i betydelig grad lettet ministeriets overvejelser af de vidtrækkende problemer med hensyn til byggeriets tilrettelæggelse og udførelse samt arbejdspladsernes bemanding, som de senere års udvikling har nødvendiggjort. Denne udviklingsproces er langtfra tilendebragt, idet de afgørende overvejelser om f. eks. størrelsen af de kommende års byggeopgaver og disse opgavers fordeling på det håndværksmæssige og det industrialiserede byggeri stadig må tages op og revideres også under hensyntagen til den til rådighed stående arbejdskraft og dennes fordeling på faglærte og ufaglærte og prognosen for udviklingen på dette felt.

Det særlige problem om sæsonudjævning inden for byggeriet drøftes løbende med arbejdskraftudvalget.

Samtidig har udvalget virket som rådgivende organ for boligministeriet med hensyn til administrationen af byggerereguleringen; på dette område er behovet for udvalgets rådgivende virksomhed aftaget i takt med byggerereguleringens afvikling.

Boligministeriet lægger vægt på fortsat at have mulighed for at kunne rådføre sig med arbejdskraftudvalget og i det hele have direkte kontakt med en alsidig repræsentation for byggefagene både på arbejder- og arbejdsgiverside.

Det er i øvrigt af værdi for ministeriet, at udvalget regelmæssigt foretager en vurdering af beskæftigelsessituationen inden for byggesektoren på grundlag af medlemmernes praktiske erfaringer og de foreliggende oplysninger om arbejdskraftforsyningen, om omfanget og sammensætningen af det igangværende byggeri samt planerne om påbegyndelse af nyt byggeri.

Foranlediget af en anmodning fra arbejder- og arbejdsgiverorganisationen har arbejdskraftudvalget påbegyndt en bred undersøgelse af størrelsen af den forventelige tilgang til byggefagene. Problemet om lærlingetilgangens størrelse hænger nøje sammen med de kommende års kapacitet inden for fagene, og denne må sammen med overvejelser om arbejdsopgavernes mængde være afgørende for, om der skal forudses knaphed på arbejdskraft eller fare for arbejdsløshed. Ministeriet tillægger denne undersøgelse og udvalgets drøftelse heraf den største betydning.

Det vil desuden fortsat være nødvendigt for boligministeriet at kunne hente udvalgets råd og støtte i spørgsmålet om vinterbyggeri. På grundlag af arbejdskraftudvalgets indstilling udsendte boligministeriet bekendtgørelsen af 28. februar 1966 om vinterbyggeri og i tilslutning hertil cirkulæret af 1. juni 1966 om arbejdsgrundlag og foranstaltninger ved vinterbyggeri. Herved indførtes som noget nyt inden for byggeriet, at i princippet alle byggearbejder skal tilrettelægges og gennemføres, således at de ikke hindres af vintervejrlig. Såvel arbejder- som arbejdsgiverrepræsentanterne i udvalget gav tilsagn om at ville støtte bestræbelserne på at sikre, at kravene om vinterbyggeri efterleves. Boligministeriet må således til stadighed have mulighed for at lægge de tilfælde, hvor enkelte organisationers medvirken eventuelt ikke har været af det forudsatte omfang, op til overvejelse i udvalget. Når den første vinterperiode efter de nye regler indføres er forløbet, skal udvalget foretage en samlet vurdering af, hvordan reglerne har virket i praksis, og i tilslutning hertil bedømme den særlige indsats, der ydes af boligministeriets vinterkonsulenttjeneste

og den udfoldede vinterbyggeripropaganda. På baggrund heraf vil ministeriet tage stilling til, om der skulle være anledning til ændring eller supplerings af reglerne.

Under henvisning til foranstående finder ministeriet, at arbejdskraftudvalgets funktioner har en sådan betydning, at dets fortsatte beståen er vel motiveret.

3. „Ad § 14.1.10.64. Statens byggeforskningsinstitut.“

Ifølge § 3, stk. 1, i lov nr. 123 af 1947 skulle der på de årlige finanslove stilles et beløb af indtil 500.000 kr. til rådighed til byggeforskning. Institutets statstilskud er efterhånden kommet op på 7,4 mill. kr. Man beder derfor ministeren redegøre for, på hvilken måde instituttet indtil nu har skaffet sig hjemmel for en sådan aktivitetsforøgelse, og på hvilken måde folketinget er blevet holdt underrettet om denne institutions vækst.“

Ad 3.

På forslag til finanslov for finansåret 1967-68 er der optaget et tilskud til Statens Byggeforskningsinstitut på 7.392.000 kr. (§ 14.1.10.64).

Tilskuddet fordeles, jfr. anmærkningerne, med et beløb på 6.707.000 kr. som tilskud til instituttets almindelige virksomhed og et beløb på 685.000 kr. som et særligt tilskud til byplanforskning ved instituttet.

A. Institutets almindelige virksomhed.

Instituttet blev oprettet ved lov nr. 123 af 19. marts 1947 med den opgave at følge, fremme og samordne teknisk, økonomisk og anden undersøgelses- og forskningsvirksomhed, som kan bidrage til en forbedring og billiggørelse af byggeriet, samt at udøve oplysningsvirksomhed angående byggeforskningens resultater.

Ved loven er det endvidere bestemt, at der på de årlige finanslove stilles et beløb af indtil 500.000 kr. til rådighed til anvendelse for byggeforskning. Det forudsættes i loven, at instituttet herudover kan søge tilvejebragt nødvendige midler til løsning af særlige opgaver.

I de første år efter instituttets oprettelse bevilgedes der årligt 500.000 kr. i tilskud til instituttet. Herudover modtog instituttet nogle ekstraordinære tilskud dels fra arbejdsministeriet, dels af Marshall-midlerne til løsning af særlige opgaver.

Ved ændringsforslag nr. 39 til finanslovsforslaget for finansåret 1953-54 gennemførtes en forhøjelse af tilskuddet med 1 mill. kr. til 1.500.000 kr. I bemærkningerne til ændringsforslaget er der anført en række synspunkter vedrørende behovet for en varig, øget forskning på dette område, ligesom det bemærkes, at den siden instituttets oprettelse stedfundne prisstigning har medført en væsentlig forringelse af realværdien af instituttets bevilling.

I den derpå følgende årrække oversteg det årlige tilskud, der bevilgedes på finansloven, ikke det nævnte beløb på 1,5 mill. kr.

Ved skrivelse af 29. november 1961 (aktstykke nr. 158) tiltrådte finansudvalget, at tilskuddet for finansåret 1961-62 blev forhøjet med 190.000 kr. til dækning af lønstigninger m. v. Forslag herom blev optaget på tillægsbevillingsloven for nævnte finansår.

Som anført i nævnte aktstykke blev der på dette tidspunkt bl. a. ved forhandlinger med Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd søgt at tilvejebringe en øget aktivitet inden for byggeforskningen i overensstemmelse med den i § 2 i lov om boligbyggeri af 27. december 1958 indsatte bestemmelse om en øget indsats inden for byggeforskningen som led i bestræbelserne for at øge byggeriets kapacitet og billiggøre produktionen.

Dette resulterede i, at der ved ændringsforslag nr. 57 til forslag til finanslov for finansåret 1962-63 blev gennemført en forøgelse af bevillingen for nævnte år med 725.000 kr., således at bevillingen for dette år kom til at udgøre 2,2 mill. kr.

Det udtales i bemærkningerne til ændringsforslaget, at der i de kommende år bør tages en række vigtige opgaveområder op, og at boligministeriet og instituttet

forhandler med Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd om retningslinier for en mere generel udvidelse af instituttets virksomhed. Endvidere udtales det i bemærkningerne, at der, når forhandlingerne med forskningsrådet om den nævnte generelle udvidelse af opgaveområderne er tilendebragt, vil blive fremsat forslag om forhøjelse af de årlige bevillinger til instituttet.

I overensstemmelse hermed er der herefter med forskningsrådets tilslutning i hvert enkelt tilfælde søgt sådanne almindelige tilskud til instituttet på de årlige finanslove, at der har været mulighed for at gennemføre den tilsigtede aktivitetsudvidelse også uanset stedfundne pris- og lønstigninger. Kun i finansårene 1961-62 og 1965-66 er der givet instituttet tillægsbevillinger til dækning af lønstigninger.

B. *Byplanforskningen.*

Ved skrivelse af 24. januar 1962 (aktstykke nr. 98) gav finansudvalget sin tilslutning til, at der i finansåret 1961-62 blev anvendt et beløb af 150.000 kr. til igangsættelse af en byplanforskning på Statens Byggeforskningsinstitut.

I aktstykket motiveres ønsket herom nærmere, ligesom det nævner de opgaver, som først og fremmest ønskes taget op. Man anslår, at den årlige udgift ved det gældende prisniveau vil andrage ca. 300.000 kr.

Ved skrivelse af 30. januar 1963 (aktstykke nr. 154) tiltrådte finansudvalget, at der i finansåret 1962-63 blev anvendt 234.648 kr. til byplanforskningen.

Det oplystes i aktstykket, at der til videreførelse af arbejdet på forslag til finanslov for 1963-64 er optaget 350.000 kr.

På de senere finanslovforslag er der dernæst søgt bevilling til byplanforskningens videreførelse, således at beløbsrammen 350.000 kr. er øget i forhold til prisudviklingen, ligesom tilfældet har været for instituttets normalbevilling.

I det for finansåret 1967-68 ansøgte tilskud på 685.000 kr. indgår endvidere en aktivitetsudvidelse på 125.000 kr.

4. „Ad § 14.1.10.64. Statens Byggeforskningsinstitut:

Reguleres de under konto 93. Kontraktforskning, nævnte gebyrer i takt med omkostningsudviklingen?“

Ad 4.

De omhandlede gebyrer vedrører den godkendelsesordning for materialer og konstruktioner, der er etableret ved boligministeriets cirkulære af 18. september 1964 efter finansudvalgets godkendelse ved skrivelse af 13. maj 1964 (aktstykke nr. 432).

Gebyrerne ansættes i hvert enkelt tilfælde således, at de giver dækning for de direkte omkostninger (løn m. v.) ved undersøgelsen, normalt med tillæg af 100 pct. til dækning af generalomkostninger.

Der sker således herved en automatisk regulering i takt med omkostningsudviklingen, således at gebyrerne til enhver tid i gennemsnit dækker udgifterne ved de enkelte sager.

5. „Ad § 14.5.03. Christiansborg slotsforvaltning; konto 93:

Hvilke institutioner er medlemmer af inventarcentralen, og hvilken prispolitik føres der over for henholdsvis medlemmer og ikke-medlemmer?“

Ad 5.

Der vedlægges i 30 eksemplarer fortegnelse over medlemmer af inventarcentralen.*)

Levering af inventargenstande til styrelser og institutioner, der er medlemmer af inventarcentralen; sker på boligministeriets § 14.5.06.53. uden refusion,

*) Ikke optrykt her.

jfr. boligministeriets cirkulære nr. 37 af 19. marts 1964 om afholdelse af udgifter til indretning, brug og eventuel leje af lokaler til statskontorer m. v. i hovedstadsområdet.

Levering til institutioner, der ikke er medlemmer, sker mod fuld refusion af slotsforvaltningens udgifter, hvortil kommer et tillæg på 1 pct. til dækning af udgiften til reparation af skader, der kan opstå ved leveringen og rettelse af småfejl, som ikke kan tilbagevises til leverandørerne.

Ad § 15 A

Socialministeriet

Ved *samråd* med *socialministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 15.A.1.05.64. Sydslesvigsk Sundhedstjeneste: Er det rimeligt stadig at anvende store beløb til sundhedsformål i Sydslesvig? Dækker den vesttyske stats lovgivning ikke de forskellige sundhedsmæssige områder i et til danske forhold svarende omfang?
- 2) § 15.A.2.20. Socialforskningsinstituttet: Instituttets publikationsvirksomhed og publikationernes anvendelse samt det praktiske resultat af instituttets undersøgelsesvirksomhed.
- 3) § 15.A.4.01.62. Til plejehjem: Aktiviteten med hensyn til opførelse af plejehjem efter igangsætningsreguleringens ophævelse. Omfanget af overenskomstindgåelse mellem kommuner og private plejehjem samt eventuelle vanskeligheder med hensyn til sådanne overenskomsters opnåelse og baggrunden herfor. Plejehjemmenes takster og reglerne for statens refusion.
- 4) § 15.A.7. Revalidering: Mulighederne for en ændring af udbetalingen af den af revalideringscentre bevilgede hjælp.

Ved *samråd* med *ministeren for familiens anliggender* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 15.A.2.17. Direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen: I hvilket omfang er haschisch- og narkotikapatienter ved at blive en del af børne- og ungdomsforsorgens klientel, og i hvilken udstrækning øver denne gruppe påvirkning over for de øvrige elever?
- 2) Mulighederne for anbringelse af helt unge kriminelle, som ikke kan løslades, så længe forundersøgelsen står på, således at man ikke alene undgår at indsætte dem i egentlige fængsler med deraf følgende uheldige virkninger for de unge selv, men at man også undgår at anbringe dem inden for børne- og ungdomsforsorgens almindelige institutioner, hvor de kan udøve en uheldig påvirkning over for de øvrige elever. Efter hvilke retningslinjer træffes afgørelsen om deres anbringelse?

Endvidere er der fra *socialministeren* modtaget følgende skrivelse i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der alle er gengivet i besvarelsene:

Socialministeriet. København, den 2. februar 1967.

I skrivelse af 17. januar 1967 har finansudvalget i forbindelse med gennemgangen af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål:

1. *Ad § 15.A.1.05.64. Til Kristelig Forening for unge Mænd til drift af fritidshjem m. v.:*
 Udvalget udbeder sig nærmere oplysninger om de pågældende hjemms beliggenhed, størrelse, belægning og driftsresultat m. v.
2. *Ad § 15.A.2.04. Direktoratet for revalidering og forsorg:*
 Hvor stor en del af de personer, der henvender sig til revalideringscentrene om bistand, opnår normalt arbejde?
 Er der tale om omtrent samme procentdel hvert år (der er tidligere nævnt et tal på omkring 70 pct.), eller er der forskelle fra år til år — eventuelt som følge af en retningsbestemt udvikling?
3. *Ad § 15.A.6.01. Forsorgen for åndssvage m. v.:*
 Kan ministeren oplyse, hvilke udgifter åndssvageforsorgen afholder til arkitekt- og ingeniørbistand? Der ønskes i forbindelse hermed en redegørelse dels for de retningslinjer, der følges ved udvælgelse af den omhandlede bistand, dels for de satser, hvorefter der afregnes.
4. *Ad § 15.A.7. Revalidering:*
 Kan ministeren, eventuelt ved nogle typiske eksempler, redegøre for produktions- og indtægtsforhold for de såkaldte beskyttede virksomheder?
- I denne anledning skal man meddele følgende:
- Ad spørgsmål 1. § 15.A.1.05.64. Tilskud til Kristelig Forening for unge Mænd til drift af fritidshjem m. v.:*
 Det drejer sig om 8 hjem beliggende i Århus, Esbjerg (2), Horsens, Kolding, Odense, Svendborg og Vejle. Hjemmenes daglige gennemsnitsbesøg udgør tilsammen 881.
Det samlede kommunale tilskud til hjemmene udgør for	
1965.....	61.800 kr.
1966.....	77.900 -
1967.....	103.000 -
De samlede driftsudgifter for hjemmene udgør for	
1965.....	297.410 kr.
1966.....	335.234 -
- Med hensyn til specifikation af de ovenfor anførte oplysninger henvises til bilag I.*)
- Ad spørgsmål 2. § 15.A.2.04. Direktoratet for revalidering og forsorg:*
 De grupper af sager, hvori behandlingen i revalideringscentrene må anses for afsluttet med positivt resultat, omfatter i året 1963-64 ca. 5.000 tilfælde (ca. 41 pct.) af de i det pågældende år afsluttede sager. For årene 1964-65 og 1965-66 udgjorde de tilsvarende tal henholdsvis ca. 5.400 (ca. 45 pct.) og ca. 5.200 (ca. 44 pct.).
 Det antal sager, hvori revalideringscentrene har opgivet at gennemføre revalidering, udgjorde i 1963-64 ca. 2.900 (ca. 23 pct.), i 1964-65 ca. 2.500 (ca. 21 pct.) og i 1965-66 ca. 2.400 (ca. 20 pct.) af de afsluttede sager.
 Efter de foreliggende statistiske oplysninger er der således tale om ret ensartede procenttal hvert år. De to omhandlede kategorier af sager — sager, der er afsluttet med positivt resultat, og sager, hvori revalidering er opgivet, udgør imidlertid kun 65 pct. af samtlige afsluttede sager.
 Socialministeriet er ikke bekendt med kilden til den i finansudvalgets spørgsmål nævnte oplysning om, at ca. 70 pct. af de personer, der henvender sig til revaliderings-

*) Ikke optrykt her.

centrene om bistand, opnår normalt arbejde, men man henviser herved til det i redegørelsen i bilag II herom anførte.

Som det fremgår af nævnte redegørelse, kan de anførte talmæssige oplysninger ikke give noget billede af revalideringsforanstaltningernes resultater på længere sigt. Med henblik herpå vil der blive foretaget en særlig undersøgelse.

Der henvises i øvrigt til den detaljerede redegørelse i bilag II.*)

Ad spørgsmål 3. § 15.A.6.01. Forsorgen for åndssvage m. v.:

I finansåret 1965-66 er anvist i alt ca. 3.116.000 kr. i honorarer til arkitekter og ingeniører for arbejde udført for Statens Åndssvageforsorg. Forsorgen samarbejder normalt med 3 arkitektfirmaer samt 2 ingeniørfirmaer.

Åndssvageforsorgen står principielt frit med hensyn til udvælgelsen af arkitekt- og ingeniørbistand til det enkelte projekteringsarbejde, men henvender sig normalt til de firmaer, der er nævnt i bilag III.

Arkitekternes honorarer afregnes efter de tidligere gældende honorarregler for Danske Arkitekters Landsforbund. For den kongelige bygningsinspektør gælder dog særlige regler.

Med boligministeriets godkendelse er der afsluttet særlige overenskomster med de i bilag III nævnte ingeniørfirmaer om honorarernes størrelse.

Der henvises i øvrigt til den mere detaljerede redegørelse i bilag III.*)

Ad spørgsmål 4. § 15.A.7. Revalidering:

Til beskyttede virksomheder henvises gennem revalideringscentrene erhvervs-hæmmede, som ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse i det normale erhvervsliv, typisk på grund af alvorlige — somatiske og/eller psykiske — lidelser.

Man har lagt stærk vægt på at fastholde de beskyttede virksomheders karakter af egentlige produktionssteder, således at beskæftigelsesterapeutiske foranstaltninger holdes uden for.

Statstilskud i henhold til revalideringsloven til beskyttede virksomheder ydes kun til dækning af omkostninger ud over eventuelt materialeforbrug og arbejds lønnen til de erhvervshæmmede og eventuelle støttearbejdere.

Statstilskuddet er altid begrænset til højst at udgøre et beløb svarende til det, der er udbetalt i arbejds løn til de henviste, og aldrig mere end virksomhedens under-skud.

De henviste aflønnes i videst muligt omfang efter akkordprincippet. Selvom visse henviste kun opnår en beskeden akkordfortjeneste, vil deres eksistensgrundlag dog være sikret gennem invalidepension eller anden offentlig ydelse.

I 1965-66 modtog 18 virksomheder tilskud med i alt ca. 2,3 mill. kr. Som løn til de beskyttede arbejdere udbetaltes 2,5 mill. kr., hvortil kom 0,5 mill. kr. til hjemme-arbejdere.

Virksomhedernes produktionsindtægt har i alt udgjort ca. 9,5 mill. kr.

Salgsindtægten har oversteget de samlede udgifter til vareforbrug og direkte arbejds løn med ca. 1,3 mill. kr. De anførte tal fremkommer som resultat af meget uensartede forhold.

Der henvises til de detaljerede oplysninger i bilag IV.*)

KAJ BUNDVAD

/ N. B. Ulrich.

Til finansudvalget.

*) Ikke optrykt her.

Endelig er der fra *ministeren for familiens anliggender* modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål, der er gengivet i besvarelsen:

Ministeriet for familiens anliggender. København, den 3. februar 1967.

I skrivelse af 17. januar 1967 til ministeren for familiens anliggender har folketingets finansudvalg i forbindelse med gennemgang af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 udbedt sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad § 15.A.5.30.61. Til kursus for medarbejdere ved familievejledning.

Kan ministeren oplyse, hvilke resultater der er opnået gennem den allerede igangværende familievejledning?

I denne anledning skal jeg efter indhentet erklæring fra direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen, der til belysning af spørgsmålet har indhentet udtalelser fra en række større kommuner samt fra landsforeningen af børne- og ungdomsværn, udtale følgende:

Den ved lov nr. 193 af 4. juni 1964 om børne- og ungdomsforsorg med virkning fra 1. april 1965 indførte familievejledning, der er trådt i stedet for den tidligere gældende obligatoriske tilsynsordning med visse grupper af børn, i første række børn af enlige forsørgere, har efter de hidtil indvundne erfaringer vist sig som en værdifuld udbygning af det forebyggende arbejde inden for børne- og ungdomsforsorgen. Det er således konstateret, at mange af de familier, der modtager tilbud om familievejledning eller selv anmoder derom, har betydelige vanskeligheder, og at børne- og ungdomsværnene gennem en koncentration af familievejledningen om sådanne familier kan yde en langt mere omfattende og mere effektiv hjælp, end det var muligt at etablere gennem den tidligere tilsynsordning.

Selv om den stigende velstand har reduceret nød i traditionel forstand, må det erkendes, at den voldsomme udvikling har grebet så stærkt og forstyrrende ind i menneskers livsforhold, at der opstår vanskeligheder, men dog vanskeligheder, der ofte vil kunne løses, hvis hjælpeforanstaltninger sættes ind tidligst muligt. Det er opfattelsen, at familievejledningen har medført en voksende forståelse for familie-, behandlings- og samarbejdsprincipper ikke blot inden for børne- og ungdomsforsorgen, men også inden for det øvrige sociale arbejde. I det hele har familievejledningen virket som en koordinerende faktor på det sociale felt, således at sociale hjælpe- og bistandsmuligheder kan anvendes mere effektivt end tidligere.

For så vidt angår mindre kommuner, er det dog indtrykket, at børne- og ungdomsværnene ikke altid har forståelsen af, i hvilket omfang familievejledning er nødvendig, eller for, i hvilket omfang den enkelte familievejleder har behov for sagkyndig støtte, for at arbejdet kan føre til positive resultater.

Som følge af de praktiske vanskeligheder ved at opbygge egen familievejledning i de mindre kommuner har der af flere af de under landsforeningen af børne- og ungdomsværn sorterende amtsforeninger været arbejdet med opbygning af familievejledningsordninger på amtsbasis, og de første ordninger ventes i nærmeste fremtid sat i kraft. Man må i denne forbindelse også være opmærksom på den støtte til udbygning af vejledningsordningen, som kommunerne kan opnå gennem de under direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen ansatte børneværnskonsulenter.

Da familievejledningen først blev indført pr. 1. april 1965, foreligger der endnu ikke statistisk materiale til belysning af de virkninger, den måtte have haft med henblik på begrænsning af anbringelser uden for hjemmet.

Det kan oplyses, at der til dato er godkendt familievejledningsordninger for et område med et befolkningstal på ca. 3 millioner.

For så vidt angår familievejledningskursernes bemærkes, at der på disse udelukkende optages personer, der allerede gennem praktisk eller teoretisk uddannelse har kendskab til socialt arbejde, og at kurserne, der uden for København omfatter ca. 420 timer og i København ca. 400 timer, tager sigte på at give kursisterne en mere almindelig orientering i en række emner af betydning for arbejdet. Der er ved tilrettelæggelsen af kurserne lagt vægt på at skærpe familievejledernes opmærksomhed over for alvorligere vanskeligheder eller problemer hos deres klienter, der kan gøre mere sagkyndig bistand påkrævet.

Det er det almindelige indtryk, at familievejledere, der har gennemgået familievejledningskursus, gør god fyldest, og at det vil være af afgørende betydning for arbejdet inden for børne- og ungdomsforsorgen, at der er midler til rådighed til den omhandlede kursusvirksomhed, ikke alene for nye familievejledere, men også til fortsættelseskursus for allerede fungerende familievejledere.

CAMMA LARSEN-LEDET

/ Vagn Nielsen.

Til finansudvalget.

Ad § 16

Ministeriet for offentlige arbejder

Ved *samråd* med *ministeren for offentlige arbejder* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 16.1.15. Tjenestemandshusene i Gedser: Ville det ikke være fordelagtigere for staten at afhænde disse huse til deres beboere, dersom de ønsker at erhverve dem?
- 2) § 16.1.14. Administrationen af lovgivningen om omnibus- og fragtmandskørsel: Eventuelle forskelle i publikumsbetjeningen på busruter, der er givet til henholdsvis koncessionerede selskaber eller private personer.
- 3) § 16.2.01. Vejdirektoratet, jfr. § 26.5.03.89.: På foranledning af forslaget om ansættelse af 2 civilingeniører under henvisning til den forøgede arbejdsbyrde ved projektering m. v. af en nord-sydgående motorvej i Jylland har man drøftet, om disse ansættelser er at betragte som en begyndelse til en særlig projekteringsafdeling vedrørende nævnte motorvej.
- 4) § 16.6.02. Kystsikringsanlæg, diger, sluser m. v.: De sandsynlige udgifter ved en effektiv kystsikring ved Årgab.
- 5) Telefonvæsenet: Mulighederne for dannelse af et enhedstelefonselskab.

Herudover har udvalget fra *ministeren for offentlige arbejder* modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål:

Ministeriet for offentlige arbejder. København, den 3. februar 1967.

I skrivelse af 19. januar 1967 har det ærede finansudvalg i forbindelse med gennemgangen af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 fremsat følgende spørgsmål:

1. Ad § 16.2.04. *Vejdatabehandling.*

Kan ministeren nærmere redegøre for vejdatabehandlingslaboratoriets opgaver og arbejdsmetoder? Kan det eventuelt ved besøg på laboratoriet demonstreres,

hvilke fordele der opnås ved udvikling af databehandlingsprogrammer inden for vejvæsenets områder?

I besvarelse heraf skal man i første række henvide til ministeriets skrivelse til udvalget af 4. februar 1964 ad ændringsforslag til forslag til finanslov 1964-65, (Folketingstidende 1963-64, D. spalte 2299), i hvilken skrivelse der er redegjort for laboratoriets opgaver og baggrunden for dets oprettelse.

Siden oprettelsen i april 1964 har laboratoriet i det væsentlige beskæftiget sig med forbedring af eksisterende databehandlingsprogrammer til brug ved projekteringen af nye veje eller ombygning af bestående. En nærmere redegørelse for dette arbejde og resultaterne heraf findes i vedlagte rapport af august 1966 om laboratoriets oprettelse og virksomhed,*) hvori der endvidere er redegjort for laboratoriets arbejde inden for andre af vejvæsenets områder, såsom integreret databehandling af ulykkesstatistikken med specielt henblik på vej- og trafikforholdene på ulykkesstederne, databehandling af trafiktællinger og -analyser, udarbejdelse af databehandlingsprogrammer til brug ved vejplanarbejdet og forskellige andre opgaver. Endelig er redegjort for laboratoriets øvrige arbejde og for dets fremtidige opgaver.

En orientering om, hvilke fordele der opnås ved laboratoriets arbejde, vil ikke kunne gives ved et besøg på laboratoriet, idet man her kun arbejder med den teoretiske side af sagen, medens den egentlige databehandling finder sted på Datacentralen og Regnecentralen, men det kan anføres, at udgangssigtet for laboratoriets arbejde i sin tid var at søge en koordineret programudvikling gennemført hurtigt muligt, specielt af hensyn til de kommende års store projekteringsopgaver, hvilket ikke skønnes at kunne gennemføres, hvis man udelukkende ville overlade arbejde og initiativ til regne- og datacentralerne.

Efterhånden som programmerne bliver udbygget og færdiggjort, vil de ved projekterings- og statistikopgaver kunne give betydelige tids- og arbejdskraftbesparelser. Fordelene herved lader sig vanskeligt for øjeblikket opgøre i udgiftsbesparelser, men det skønnes, at de årlige besparelser ligger langt over de årlige udgifter til laboratoriets drift, hvortil kommer, som allerede fremhævet i ministeriets førnævnte skrivelse til udvalget, at det på grund af den forhåndenværende mangel på ingeniørmæssig arbejdskraft næppe overhovedet vil være muligt inden for rimelige tidsfrister blot tilnærmelsesvis at projektere den nødvendige udbygning af vejnettet uden i videst muligt omfang at anvende elektronisk databehandling.

Det bemærkes, at svaret, der er udarbejdet i samråd med laboratoriets leder, er blevet forsinket, da denne rapport først måtte genoptrykkes.

SVEND HORN

/ Bernth Andersson.

Til finansudvalget.

*) Ikke optrykt her.

Ad § 17

Handelsministeriet

Fra *handelsministeren* er modtaget følgende skrivelse i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der er gengivet i besvarelsenerne:

Handelsministeriet. København, den 1. februar 1967.

I forbindelse med gennemgangen af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 har finansudvalget i skrivelse af 20. januar 1967 udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål:

1) *Ad § 17.1.01.64. Drift af turistkontorer i udlandet.*

Der foreslås anvendt 110.000 kr. til at bringe hjemmeløn og udetillæg for visse afdelingschefer op til samme niveau som for udsendte presseattachéer.

Der udbedes en redegørelse for, hvorvidt den foreslåede ordning er i fuld overensstemmelse med den af handelsministeren ved skrivelse af 1. april 1966 søgte og af finansudvalget ved skrivelse af 13. april 1966 tiltrådte fremgangsmåde, jfr. aktstykke nr. 323.

I denne anledning skal man meddele følgende:

Af handelsministeriets ovennævnte skrivelse fremgår, at udenrigsministeriets udetillægsnævn ikke kan skønne det rimeligt at beregne udetillæggene for turistcheferne efter de for udenrigstjenestens personale gældende regler, således at cheferne sidestilles med presseattachéer, men at nævnet kan anbefale, at turistchefernes lønninger med virkning fra 1. april 1966 forhøjes med følgende beløb:

Turistchef B. Nielsen	16.000 kr.
— E. Hansen	19.000 kr.
— Laur. Hvas	19.000 -
— Adam greve Moltke	17.000 -
— J. von Klenau	13.000 -
— A. Dessau	—

Hertil udtalte man, at handelsministeriet for sit vedkommende principielt var af den opfattelse, at de pågældende udlandscheferes udetillæg bør beregnes på samme grundlag som de tillæg, der ydes specialattachéerne. Selv om udetillægsnævnets forslag ikke imødekom dette synspunkt, indebar forslaget dog en mulighed for at forbedre de pågældendes stilling og status sammenlignet med tidligere. Handelsministeriet henstillede derfor efter omstændighederne til finansudvalget, at udetillægsnævnets forslag blev imødekommet.

Handelsministeriet er fortsat af den opfattelse, at udlandscheferne bør ligestilles med specialattachéerne. Ovennævnte beløb er derfor medtaget i forventning om udetillægsnævnets anbefaling heraf. Det har dog herved været en forudsætning, at der ikke vil blive disponeret over beløbet, før finansudvalget på ny har haft sagen forelagt. Så snart udetillægsnævnets udtalelse foreligger, vil sagen blive forelagt for finansudvalget.

2) *Ad § 17.2.11. Forsikringsrådet.*

Der foreslås anvendt 80.000 kr. til fremstilling af årsberetning.

Der udbedes en begrundelse for, at årsberetningen skal være af dette omfang.

I denne anledning skal man meddele følgende:

Ifølge forsikringslovens § 144 påhviler det forsikringsrådet årligt til handelsministeren at indgive beretning om rådets virksomhed og en samstilling af de indberetninger og regnskaber, som er modtaget, samt en fortegnelse over de forsikringsselskaber, der er omfattet af loven. Beretningen skal offentliggøres.

I henhold til § 1, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 195 af 18. juni 1955 om monopollovens anvendelse på forsikringsselskaber afgiver forsikringsrådet årligt til handelsministeren (og folketinget) en beretning om den af rådet i henhold til bekendtgørelsens bestemmelser udøvede virksomhed.

Årsberetningen består af 2 dele, én omfattende livs- og pensionsforsikringsselskaber samt pensionskasser, begravelseskasser og ligbrændingsforeninger (beretning I) og én vedrørende de af forsikringsloven omfattede indenlandske og udenlandske skadesforsikringsselskaber samt vedrørende det af rådet udøvede tilsyn med tarifforbund m. v. i henhold til monopolloven (beretning II).

Udgifterne til årsberetningen har i finansårene 1963-64, 1964-65 og 1965-66 andraget henholdsvis 55.000, 66.000 og 71.000 kr.

Trykningsomkostningerne for beretningerne er kontrolleret af Statens Trykningskontor.

Forsikringsrådets udgifter dækkes ifølge forsikringslovens § 145 ved bidrag fra de af loven omfattede forsikringsselskaber (samt ved bidrag fra pensionskasserne). De årlige bidrag fra selskaberne fastsættes, således at de giver dækning for forsikringsrådets årlige udgifter, herunder også nettoudgifterne ved udgivelsen af rådets beretninger.

Forsikringsrådets beretninger fås til købs i boghandelen. Salget har i de omhandlede 3 år indbragt henholdsvis 6.600, 2.800 og 3.400 kr.

Gennem beretningerne får offentligheden adgang til alle væsentlige oplysninger om de enkelte forsikringsselskabers regnskabsmæssige forhold, og gennem tekstafsnitene bliver offentligheden gjort bekendt med bl. a. de bemærkninger og kommentarer af principiel betydning vedrørende forsikringsselskabernes forhold, som forsikringsrådet har fundet anledning til at fremsætte i årets løb.

Offentlighedsprincippet er et betydningsfuldt led i tilsynslovgivningen, og et udførligt beretningsarbejde er et nødvendigt led i bestræbelserne for at fremme udviklingen af god forsikringspraksis og at hindre fremkomsten af mindre hensigtsmæssige former for forsikringsvirksomhed.

Forsikringsrådets beretninger trykkes i et antal af ca. 1.200 eksemplarer og udsendes til samtlige forsikringsselskaber samt til interesserede institutioner og organisationer i indlandet og i udlandet.

3) *Ad § 17.4.01. Navigationsdirektoratet.*

Ved budgetteringen er det forudsat, at sømandsskolernes kapacitet kun udnyttes med 60 pct.

Hvad er årsagen hertil?

I denne anledning skal man meddele følgende:

Der er i de senere år konstateret en svigtende tilgang til statens sømandsskoler. Da der ikke er tegn på, at tilgangen vil vokse i væsentligt omfang i det kommende år, har man fundet det rigtigst ved budgetteringen at regne med en forholdsmæssig mindre udgift til kost samt til forbrug af materialer svarende til en belægning af sømandsskolerne på 60 pct. af disses kapacitet.

Der er ikke foretaget nogen budgetmæssig nedsættelse af skolernes faste udgifter.

4) *Ad § 17.4.01. Navigationsdirektoratet.*

Under 93. budgetteres med elevafgifter på 271.000 kr.

Kan ministeren redegøre for grundlaget for disse elevafgifter og for, om der er en rimelig ligestilling mellem dette og andre uddannelsesområder i så henseende?

I denne anledning skal man meddele følgende:

Det under 93. anførte beløb 271.000 kr. vedrører:

1. Elevafgifter ved statens sømandsskoler.....	200.000 kr.
2. Elevafgifter ved statens skoleskib „DANMARK“.....	48.000 kr.
3. Salg af brugt materiale.....	18.000 -
4. Betaling for naturalydelse (kost til tjenstgørende lærere).....	5.000 -

Da handelsministeriet ved det ærede finansudvalgs skrivelse af 7. februar 1962 — aktstykke 310 — fik tilslutning til at afskaffe elevafgifter og eksamensgebyrer indenfor søfartens undervisningsområder, var det forudsat, at der ved de skoler, der drives som kostskoler, fortsat skulle opkræves et beløb til delvis dækning af kostudgifterne.

De nævnte afgifter udgør for elever ved sømandskolerne 125 kr. pr. elev pr. måned, mens der for statens skoleskib „DANMARK“ erlægges en afgift på 300 kr. pr. elev for et togt af 6 måneders varighed. Da kostudgifterne i begge tilfælde er større end de erlagte beløb, må undervisningen også i disse tilfælde siges at være vederlagsfri.

Ved budgetteringen af elevafgifterne ved statens sømandsskoler er der alene regnet med en udnyttelse på 60 pct. af skolernes kapacitet.

TYGE DAHLGAARD

Til finansudvalget.

/ K. Helmer,
eksp.sekr.

Ad § 18

Justitsministeriet

Fra *justitsministeren* er modtaget følgende skrivelse i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der er gengivet i besvarelserne:

Justitsministeriet. København, den 31. januar 1967.

Vedlagt oversendes i 30 eksemplarer svar på finansudvalgets spørgsmål nr. 1-4 ad forslag til finanslov for finansåret 1967-68.

K. AXEL NIELSEN

Til finansudvalget.

/ Bitsch.

JUSTITSMINISTERIET

*Ad spørgsmål nr. 1.**Ad § 18.1.12.*

Hvor mange film censureres årligt?

Svar:

Oversigt over antallet af de af Statens filmcensur i finansårene 1961-62—1965-66 censurerede film.

1961-62: 3159, herunder 343 førstekopier af spillefilm og 560 dokumentarfilm.

1962-63: 2848, herunder 339 førstekopier af spillefilm og 347 dokumentarfilm.

1963-64: 2601, herunder 284 førstekopier af spillefilm og 268 dokumentarfilm.

1964-65: 2320, herunder 291 førstekopier af spillefilm og 114 dokumentarfilm.

1965-66: 2621, herunder 300 førstekopier af spillefilm og 228 dokumentarfilm.

*Ad spørgsmål nr. 2.**Ad § 18.2.01. Retterne og Københavns notarialvæsen.*

Hvornår er retsafgifterne senest reguleret?

Svar:

Afgifterne er senest fastsat ved lov nr. 112 af 12. april 1957 om forhøjelse af retsafgifter m. v. Ved loven skete der som hovedregel en fordobling af retsafgifterne, bortset fra de værdibestemte tinglysningsafgifter.

En stor del af afgifterne er fastsat til brøkdeler af den afgiftspligtige værdi og er derfor undergået en betydelig stigning siden.

Det af finansministeriet nedsatte udvalg vedrørende retsafgiftslovgivningen har afgivet betænkning i 1965. På grundlag af denne betænkning og en tidligere afgivet betænkning om revision af stempel- og tinglysningsafgiftslovgivningen overvejer finansministeriet (skattedepartementet) for tiden spørgsmålet om den fremtidige udformning af disse afgifter.

*Ad spørgsmål nr. 3.**Ad § 18.2.22. Retslægerådet.*

Hvor mange sager behandles årligt af retslægerådet, og står det hermed forbundne arbejde i et rimeligt forhold til de udbetalte honorarer og vederlag?

Svar:

I henhold til lov nr. 60 af 25. marts 1961 om retslægerådet består rådet af indtil 12 — for tiden 11 — læger, nemlig formanden, to næstformænd for henholdsvis den retspsykiatriske afdeling og den retsmedicinske afdeling og yderligere otte medlemmer, hvoraf seks er psykiatere, én specialist i fødselsvidenskab og én i intern medicin.

I henhold til lovens § 2, stk. 3, har justitsministeriet udpeget 25 sagkyndige, af hvilke rådet kan tilkalde en eller flere til deltagelse i en sags behandling.

Endvidere har justitsministeriet i henhold til lovens § 3 udpeget for tiden 19 sagkyndige til at deltage i behandlingen af de i lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse § 5 og de i lov om apotekervæsenet § 19 nævnte sager.

Udover de nævnte sagkyndige tilkalder rådet efter formandens bestemmelse i særligt vanskelige sager specielt sagkyndige til at deltage i sagsbehandlingen.

Honorarerne til rådets medlemmer er på finansloven fastsat til følgende beløb:

Formanden	8.400 kr.
Næstformændene hver	6.900 -
7 medlemmer hver	6.000 -
1 medlem	3.000 -

Ved økonomiministeriets skrivelse af 1. juli 1966 er honorarerne til de i henhold til lovens §§ 2 og 3 beskikkede sagkyndige fastsat til følgende grundbeløb, der reguleres med et dyrtidstillæg svarende til det i lønningslovens § 90 omhandlede:

I. Honorarer til sagkyndige i sager vedrørende spirituspåvirkede motorførere.

a. 1. voterende 23 kr. pr. sag.

b. 2. voterende 11 kr. pr. sag.

II. Honorarer til sagkyndige i særlige sager.

I forhold til det med sagens behandling forbundne arbejde henholdsvis 53 kr., 26 kr. og 16 kr. pr. sag.

I årene 1962-66 har retslægerrådet behandlet nedennævnte antal sager:

	A. Psykiatriske sager	B. Sager om spirituspåvirkethed	C. Sterilisations- og kastrationssager	D. Faderskabssager	E. Andre sager vedrørende enkeltpersoner	F. Sager vedrørende almindelige spørgsmål	I alt
1962...	1250	2325	438	560	156	20	4749
1963...	1215	2501	413	684	173	22	5008
1964...	1167	2792	336	701	177	17	5190
1965...	1123	3113	265	665	212	18	5396
1966...	1098	3487	144	686	198	26	5559

Om behandlingen af de forskellige grupper af sager kan følgende oplysninger gives:

Ad A. Psykiatriske sager: Denne gruppe sager omfatter blandt andet straffesager (spørgsmål om den sigtedes strafegnethed, og hvilke sanktioner der bør bringes i anvendelse), sager om tilladelse til ægteskab i henhold til § 10 i lov nr. 276 af 30. juni 1922 om ægteskabs indgåelse og opløsning, sager om tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse i medfør af lov nr. 118 af 13. april 1938 om sindssyge personers hospitalsophold samt sager om testamentshabilitet, om jus practicandi, om benådning og om lovgivningsspørgsmål.

Sagerne behandles af de faste medlemmer af rådets psykiatriske afdeling. Andre sagkyndige deltager kun, såfremt der opstår spørgsmål af ikke psykiatrisk karakter i forbindelse med den enkelte sags behandling.

Retslægerrådet har oplyst, at det ikke er muligt at afgive en almindelig udtalelse om den tid, der medgår til en sags behandling for den enkelte voterende, idet arbejdet i meget høj grad varierer fra sag til sag og således kan strække sig fra ¼-½ time op til 8-10 timer. Det med en mindre straffesag forbundne arbejde kan — for 2. og 3. voterende — tilendebringes ret hurtigt, medens behandlingen af større straffesager med mange aktstykker og omfattende observationserklæringer, sager om testamentshabilitet og sager vedrørende lovgivningsanliggender kan være endog meget byrdefulde for hver enkelt voterende.

Ad B. Sager vedrørende spirituspåvirkethed: Disse sagers antal er stadigt stigende, og til deres behandling er udpeget 8 sagkyndige. I hver enkelt sags behandling deltager 2 voterende. Retslægerrådet har oplyst, at der skønsmæssigt for 1. voterende medgår ca. 1 time og for 2. voterende ca. ½ time til behandlingen.

Ad C. Sterilisations- og kastrationssager: Sagerne behandles næsten undtagelsesfrit af rådets faste medlemmer. Det hermed forbundne arbejde er af meget varierende omfang.

Ad D. Faderskabssager: Sagerne behandles fortrinsvis af rådets faste medlemmer, idet rådet dog i sager, hvor der er spørgsmål om avlingstid for undervægtige børn, samt i sager om blodtypebestemmelser og antropologiske undersøgelser tilkalder særligt sagkyndige til deltagelse i behandlingen.

Billag til bet. o. forsl. t. finanslov for 1967-68.

Ad E. Andre sager vedrørende enkeltpersoner: Denne gruppe omfatter alle andre sager vedrørende enkeltpersoner, som forelægges rådet til behandling. Gruppen omfatter i væsentlig grad sager, der af sundhedsstyrelsen sendes rådet til udtalelse (sager om jus practicandi, ikke-psykiatriske benådningssager, sager om lægelige fejl m. v.). For at sikre den grundigst mulige behandling er det ofte nødvendigt at tilkalde specialister uden for den af justitsministeriet udpegede kreds af sagkyndige. De pågældende honoreres som hovedregel med det højest fastsatte honorar (53 kr. + dyrtidstillæg), da det i overvejende grad drejer sig om tunge og besværlige sager.

Ad F. Sager vedrørende almindelige spørgsmål: Disse sager behandles som hovedregel af retslægerådets formand, eventuelt med bistand af rådets faste medlemmer. Der vedlægges 20 eksemplarer af retslægerådets årsberetning.

Ad spørgsmål nr. 4.

Ad § 18.4.01. Direktoratet for fængselsvæsenet.

Der udbedes en redegørelse for omfanget af fængselsnævnets funktioner samt oplysninger om, i hvilket omfang suppleanterne har måttet træde til.

Svar:

Regler om fængselsnævnets virksomhed og sammensætning er indeholdt i borgerlig straffelov af 15. april 1930 §§ 17, 37, 42, 63 og 66, i lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov af s.d. § 12 samt i anordning om antallet af de medlemmer af fængselsnævnet, som repræsenterer forsorgsarbejdet for unge personer eller for løsladte fanger, af 24. december 1960.

Fængselsnævnet træffer afgørelse i alle sager vedrørende spørgsmålet om løsladelse fra eller genindsættelse i ungdomsfængsel, arbejds hus og sikkerhedsforvaring.

Endvidere træffer nævnet i særlige tilfælde bestemmelse om, hvorvidt en indsat skal overflyttes fra almindeligt fængsel eller ungdomsfængsel til særfængsel eller fra almindeligt fængsel til sikkerhedsforvaring.

Tilsynsnævnet, der er oprettet ved anordning af 21. februar 1933 til på statens vegne at have indseende med tilsyns- og hjælpevirksomheden over for straffede personer, består af de samme personer, som er medlemmer af fængselsnævnet. I overensstemmelse hermed forelægges for fængselsnævnet indberetninger om forløbet af prøvetiden vedrørende de fra ungdomsfængsel, arbejds huset og sikkerhedsforvaringen på prøve løsladte personer.

Hovedparten af sagerne i nævnet afgøres efter skriftlig votering blandt nævnets 4 faste medlemmer eller de for disse udpegede suppleanter.

For at give de indsatte mulighed for personlig fremstilling for fængselsnævnet og med henblik på drøftelse af principielle spørgsmål med anstaltslederne aflægger nævnet 2 gange om året besøg i de 3 åbne ungdomsfængsler på Søbysøgård, Møgelkær og Kærshovedgård, det lukkede ungdomsfængsel i Nyborg, statens arbejds hus ved Sdr. Omme og sikkerhedsforvaringsanstalten i Horsens. Alle indsatte har mulighed for at lade sig fremstille under disse besøg. Antallet af fremstillinger er meget betydeligt. Den samlede varighed af disse rejser, hvori suppleanterne deltager i det omfang, hvori de kan afse tid dertil, andrager ca. 10-12 dage årligt.

Det samlede antal sager, i hvilke der er foretaget skriftlig votering, har i de senere år været stigende, navnlig på grund af det voksende antal ungdomsfængselsfanger. Medens der i 10-års perioden 1951-60 gennemsnitlig behandledes 592 sager årligt, har det gennemsnitlige årlige antal sager i 5-års perioden 1961-65 andraget 1038. I kalenderåret 1966 er behandlet ca. 1100 sager. Hertil kommer de på stedet under fremstilling behandlede sager. I 1966 er modtaget ca. 200 indberetninger om prøvetidens forløb efter afsluttende tilsyn.

I gennemsnit er godt 25 pct. af sagerne ekspederet af de for nævnets faste medlemmer beskikkede suppleanter. I 1966 beløber det sig således til ca. 300 sager.

Ad § 20

Undervisningsministeriet

Ved *samråd* med *undervisningsministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 20.6.26. Danmarks teknisk-videnskabelige forskningsråd: Principperne for fordeling af tilskud til ikke-statslige forskningsinstitutter. Herunder spørgsmålet om eventuel hensyntagen til institutternes driftsresultater.
- 2) § 20.6.27. Forskningens fællesudvalg: Under henvisning til den inden for Statens almindelige Videnskabsfond drøftede mulighed for oprettelse af et eller flere forskningsråd har man anmodet ministeren om en redegørelse for, i hvilken udstrækning sådanne forskningsråd — især med hensyn til kompetencespørgsmål o. lign. — ville kollidere med forskningens fællesudvalg.
- 3) § 20.6. (Samtlige forskningsinstitutter): Arbejds- og kompetencefordelingen inden for de forskellige forskningsorganer og forskningsinstitutioner.

Herudover er der fra *undervisningsministeren* modtaget følgende skrivelser i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der er gengivet i besvarelsene:

Undervisningsministeriet. København, den 2. februar 1967.

I skrivelse af 17. januar 1967 har finansudvalget — i forbindelse med gennemgangen af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 — udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål:

1. Ad § 20.2.51. Statens pædagogiske forsøgscenter i Rødovre:

Kan ministeren redegøre for de på forsøgscentret hidtil indvundne erfaringer? Specielt ønskes en orientering om, i hvilket omfang der er eller vil blive udarbejdet rapporter eller beretninger m. v., der også vil kunne være til støtte for skolevæsenet i provinsen.

I denne anledning skal følgende oplyses:

Ifølge bemærkningerne til forslag til lov om statsskole som forsøgscenter for 8.-10. skoleår er forsøgscentrets formål:

- 1) at afprøve og vurdere de foreliggende planer for undervisningen i 8., 9. og 10. klasserne,
- 2) at finde frem til og udvikle nye ideer og synspunkter for undervisningen i ovennævnte klasser,
- 3) at byde på orientering og undervisning inden for områder, som den enkelte skole eller kommune normalt ikke har mulighed for at dække, og
- 4) at virke som kursussted for lærere for så vidt angår undervisningen i folkeskolens 8.-10. klasser.

Med henblik på realiseringen af disse formål oprettes der en helårsskole for 8.-10. klasse, ligesom der vil blive etableret 14-dages kursus for elever i 8.-10. klasse fra hele landet og deres lærere samt særlige lærerkursus og studiekredse for lærere. Sideløbende hermed udføres oplysningsvirksomhed dels ved foredrag og forevisning af forsøgscentret for besøgende, dels ved foredragsvirksomhed uden for forsøgscentret.

Undervisning for helårsklasserne er påbegyndt med undervisningsåret 1966-67. Der er oprettet to 8. klasser, hvis elever fortrinsvis kommer fra hovedstadsområdet. I lærernes undervisningsarbejde indgår pligt til at udfærdige rapporter om undervisningen. Disse rapporter skal mangfoldiggøres, således at de kan udsendes til tilsynsrådets medlemmer m. fl. og i øvrigt erhverves af en større kreds af interesserede. En del af materialet vil indgå i andre rapporter vedrørende centrets arbejde som helhed.

Undervisning for 14-dageshold og de særlige lærerkursus er endnu ikke iværksat og kan ikke iværksættes, førend byggearbejderne er afsluttede, og det nødvendige kollegium og de nødvendige klasselokaler er opført.

Som en foreløbig foranstaltning, indtil 14-dages kurserne kan indledes, har der for elever i 8.-10. klasse i hovedstadsområdet været afholdt informationskursus fra undervisningsåret 1965-66. Kursusvirksomheden har omfattet 222 samfundsorienterede kurser à 5 timers varighed i Ungdomsbyens bank- og forsikringsbygning, og undervisningen er blevet varetaget af bank- og forsikringsfunktionærer. Denne undervisningsvirksomhed fortsætter i undervisningsåret 1966-67 jævnsides med undervisningen af helårsklasserne, og forsøgsmæssigt afholdes der informationskurser i andre af landets byer. Der har foreløbig været afholdt kursus i 2 byer. De herved indvundne erfaringer danner grundlag for overvejelser om tilrettelæggelsen af andre informationskurser uden for forsøgscentret. Derudover afholdes der studiekredse for lærere med henblik på udbredelse af de ideer, der ligger til grund for centrets forsøgsarbejde. Hidtil har der på forsøgscentret været afholdt én studiekreds i 1965-66 for ca. 40 lærere, og i 1966-67 er der — ligeledes på forsøgscentret — én studiekreds i gang med ca. 30 deltagere. Studiekredsene strækker sig over 20 aftener eller eftermiddage.

Oplysningsvirksomheden om centret har i 1965-66 haft følgende omfang: 73 grupper med i alt ca. 2.100 deltagere har besøgt centret, herunder 14 liniehold fra forskellige seminarier, 27 lærergrupper og 9 grupper med politisk tilknytning. Af de 73 grupper har der i 17 været udenlandske deltagere, i alt 360 udlændinge. Under hvert enkelt besøg, der gennemsnitligt har været 2-2½ time, er der givet en grundig introduktion. Centrets medarbejdere har afholdt i alt 25 foredrag uden for centret.

Centrets medarbejdere betragter det som et led i deres arbejde at udarbejde rapporter og beretninger om centrets virksomhed og de indvundne erfaringer, for så vidt angår alle de nævnte undervisningsvirksomheder.

På grund af den korte tid, helårsskolen har været i gang, foreligger der endnu ikke beretning herom, men de i efteråret 1966 indvundne erfaringer er bearbejdet, og i manuskript foreligger en beretning, som vil blive offentliggjort.

I forbindelse med informationskurserne er der i begyndelsen af kursusvirksomheden afholdt forprøver, og centret har udarbejdet en redegørelse herfor.

Da forsøgsvirksomheden kun har været i gang i kort tid og kun inden for visse områder, er der ikke ud over den nævnte redegørelse vedrørende informationskurserne udarbejdet officielle rapporter og beretninger om virksomheden og de indvundne erfaringer. Derimod er der udarbejdet en del interne rapporter vedrørende tilrettelæggelsen af forsøgsvirksomheden, og i forbindelse hermed er indhentet en række elevbesvarelser. Fra deltagere i informationskurserne har man ved spørgeskemaer indhentet elev- og lærerudtalelser om kurserne og på dette grundlag gennemført revisioner, og der er udarbejdet rapport over denne undersøgelse.

Endvidere har man med henblik på tilrettelæggelsen af forsøgsundervisningen fra unge under uddannelse inden for forskellige erhvervsgrupper indhentet udtalelser om deres opfattelse af skoleundervisningens relevans og betydning for den pågældende uddannelse, og på grundlag af besvarelserne er der udarbejdet rapporter (vedrørende erhvervsgrupperne: børneforsorgspædagoger, omsorgsassistenten og sygeplejersker). Med repræsentanter for større uddannelses- og erhvervsgrupper er der ført forhandlinger om koordination mellem arbejdet i de afsluttende skoleklasser og kravene til

en erhvervsuddannelse. Der er udarbejdet rapporter over denne virksomhed af centrets lærere i samarbejde med erhvervenes repræsentanter.

Selv om de udarbejdede rapporter har været intern af karakter, er adskillige eksemplarer efter rekvisition blevet udsendt til forskellige institutioner og organisationer.

K. B. ANDERSEN

/ Vagn O. Nielsen.

Til finansudvalget.

Undervisningsministeriet. København, den 2. februar 1967.

I skrivelse af 25. januar 1967 har finansudvalget — i forbindelse med gennemgangen af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 — udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål:

2. Ad § 20.6.10. Danmarks Lærerhøjskole og

6.12. Danmarks pædagogiske Institut:

Under henvisning til, at anmærkningerne til konto 6.12. Danmarks pædagogiske Institut, er lidet oplysende med hensyn til formålet med instituttet, spørges, om de nævnte institutioner ikke på visse felter eller områder overlapper hinanden.

3. Ad § 20.6.14. Røgshospitalet:

Konto 53. Ordinære inventaranskaffelser (6.550.000 kr.) bedes specificeret.

I denne anledning skal følgende oplyses:

Ad 2: Danmarks Lærerhøjskole har til opgave at give videregående undervisning til folkeskolens lærere samt at udvikle og nyttiggøre den videnskabelige forskning med særlig henblik på skolens tarv.

Danmarks pædagogiske Institut beskæftiger sig med pædagogisk forskning i almindelighed.

Der opstår således en mulighed for, at der kan ske en overlapning inden for området didaktiske undersøgelser inden for folkeskolen, d. v. s. undersøgelser vedrørende undervisningsmetoder undervisningsmidler, der står i relation til målsætningen for undervisningen i folkeskolen. For at undgå dette er professoren i metodik og didaktik ved lærerhøjskolen i henhold til lov nr. 221 af 11. juni 1954 om oprettelse af et pædagogisk institut således som ændret ved lov nr. 188 af 22. juni 1963 medlem af instituttets faglige råd, hvorved der sker en koordinering af den forskning, der foregår på de to institutioner.

Ad 3:

1. Udskiftning af apparatur og instrumenter	1.632.000 kr.
2. Møbler i kontorer, auditorier, kantiner og opholdsrum	232.000 -
3. Isenkram, glas, porcelæn samt engangsartikler	580.000 -
4. Kontormaskiner	273.000 -
5. Teknisk inventar	880.000 -
6. Fagbiblioteker	168.000 -
7. Nyt lægeligt apparatur	2.785.000 -

I alt . . . 6.550.000 kr.

K. B. ANDERSEN

/ Vagn O. Nielsen.

Til finansudvalget.

Ad § 21

Ministeriet for kulturelle anliggender

Ved samråd med *ministeren for kulturelle anliggender* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 21.1.01.64. Fonden for bygnings- og landskabskultur: Behovet for de i forbindelse hermed foreslåede forskningsmæssige undersøgelser samt en redegørelse for, hvilke problemer der ventes løst ad denne vej.
- 2) § 21.1.01.64. Andre kulturelle selskaber og organisationer m. v.: Vedrørende den foreslåede nye bevilling til folkeoplysningsforbundene til udgivelse af et kunsttillæg har udvalget udbedt sig nærmere oplysninger såvel om planerne for tillægget som om budgetteringsgrundlaget for redaktionsudgifterne — herunder om det er hensigten at etablere mere permanente stillinger eller honorarordninger.
- 3) § 21.3.06. Tøjhusmuseet: Da personaleudgiften (1.033.000 kr.) forekommer høj, har man drøftet nødvendigheden af så stort et personale (i alt 40 personer) til driften af et så specielt museum.
- 4) § 21.3.11.64. Danmarks tekniske museum, jfr. § 30.I.C.1.21. nr. 9: Planerne for museets etablering og eventuelle udbygning — herunder om der på forhånd er fastsat visse grænser for, hvor store statens andele i etablerings- og driftsomkostningerne kan blive.
- 5) § 21.4.02.65. Rejseunderstøttelser m. v.: Nødvendigheden af de stærkt stigende rejsetilskud samt rimeligheden af, at enhver studerende ved maler- og billedhuggerskolerne i løbet af deres studietid skal have en større udenlandsrejse.
- 6) § 21.7.05. Danmarks hus i Paris: Om bygningens facadeudstillinger ligger på det niveau, man med rimelighed kan forvente af en institution som denne.

Endvidere er der fra *ministeren for kulturelle anliggender* modtaget følgende skrivelse i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der er gengivet i besvarelserne:

Ministeriet for kulturelle anliggender. København, den 31. januar 1967.

Under henvisning til finansudvalgets skrivelse af 19. januar 1967 fremsendes vedlagt i 30 eksemplarer besvarelse af de af udvalget rejste spørgsmål i forbindelse med gennemgangen af finanslovforslaget for finansåret 1967-68.

Spørgsmål 1.:

Ad § 21.1.01. Departementet.

Af personaleoversigten fremgår, at der under departementet er ansat 36 akademikere, hvoraf langt hovedparten er jurister.

Kan ministeren nærmere beskrive disses arbejdsområde samt redegøre for, hvilke muligheder der vil være for at erstatte en del af denne akademisk uddannede arbejdskraft med arbejdskraft med ikke-akademisk uddannelse?

Svar:

1. Ad § 21.1.01. Departementet.

Idet man for så vidt angår personaleudviklingen i ministeriet for kulturelle anliggender og begrundelserne for de siden ministeriets oprettelse skete personaleforøgelse henviser til finansudvalgets aktstykke nr. 471 i finansåret 1962-63 og til ændringsforslag nr. 124 til forslaget til finanslov for finansåret 1965-66, skal man vedrørende det akademiske personales arbejdsopgaver oplyse følgende:

Ministeriets departement er inddelt i 4 ekspeditionskontorer, der hver ledes af en kontorchef, og som hver ud over kontorchefen beskæftiger 7 à 8 akademisk uddannede medarbejdere, normalt 3 overreferenter og 4 à 5 sekretærer. Ekspeditionskontorenes områder er følgende:

1. kontor. Nationalmuseet, kunstmuseer, kulturhistoriske museer og andre museer, biblioteker, arkiver, statsydelse og hædersgaver, støtte til litteratur, oplysningsforbundene, støtte til tidsskrifter og selskaber, legatsager, understøttelser, ministeriets investeringsprogram og almindelige sager vedrørende samtlige ministeriets institutioner.
2. kontor. Sager om film, biografier, teatre, herunder det kgl. teater, Danmarks Radio, Grønlands Radio, ophavsret og beslægtede emner samt ministeriets sekretariatsager.
3. kontor. Kunstakademier, støtte til bildende kunst, kunstfonde, arkitektskoler, udstillinger, musikkonservatorier, orkestre, kulturelle forbindelser med udlandet.
4. kontor. Sager vedrørende naturfredning, herunder strandfredning, erhvervelser af ejendomme i fredningsøjemed, reservater, bygningsfredning.

Udover den almindelige sagsbehandling inden for de nævnte områder, som for størstedelens vedkommende kræver juridisk indsigt (dette gælder i ganske særlig grad områderne naturfredning, bygningsfredning, ophavsret, fotografiret, udøvende kunstneres ret og biograflovgivningen), har der været og er fortsat pålagt det akademiske personale meget store arbejdsopgaver ved gennemførelsen og administrationen af den omfattende nye lovgivning, som gennem de senere år foregået inden for en lang række af ministeriets områder, således teatre, film, biografier, kunstmuseer, musikkonservatorier, folkebiblioteker, kulturhistoriske lokalmuseer, landsdels- og byorkestre, støtte til skabende kunstnere m. v.

Hertil kommer, at der under ministeriet er nedsat ca. 30 permanente og ca. 25 ikke-permanente udvalg, kommissioner, råd m. v., hvori ministeriet i de fleste tilfælde er repræsenteret med såvel medlem som sekretær. De fleste af de permanente udvalg og råd er overtaget fra de ministerier, hvorfra sagsområder blev overført til ministeriet for kulturelle anliggender ved dets oprettelse. Endvidere er ministeriet repræsenteret i en række internationale organisationer og udvalg (Europarådet og dets underudvalg, Unesco, Nordisk Kulturfond, Nordisk Kulturkommission m.v.) og i en række udvalg, nedsat af andre ministerier og styrelser.

Som det fremgår af den i det ovennævnte ændringsforslag til forslaget til finanslov for finansåret 1965-66 givne redegørelse, har ministeriet søgt at imødegå det stigende arbejdspress, som den stadigt øgede aktivitet har medført gennem rationaliseringer af arbejdsgangen og har herunder navnlig haft opmærksomheden henledt på mulighederne for, ved henlæggelse af egnede sager til det ikke-akademisk uddannede personale, at aflaste det akademiske personale. Man er indstillet på fortsat at søge disse muligheder udnyttet mest muligt, således at det akademisk uddannede personale ikke udfører arbejde, der lige så godt eller bedre kan udføres af folk med anden uddannelse. Den arbejdsbyrde, der hviler på det akademiske personale, tilskynder i høj grad til en fortsættelse af disse bestræbelser. Under hensyn til arten af de ministeriet påhvilede arbejdsopgaver er der imidlertid for tiden næppe mulighed for at gå ret meget videre i denne retning end allerede sket.

I anledning af udvalgets bemærkning om, at langt hovedparten af det akademisk uddannede personale er jurister, skal man tilføje, at ministeriet har erfaring for, at den juridiske uddannelse i al almindelighed udgør det bedste grundlag for sagsbehandlingen. Juridisk indsigt og træning er nødvendig ved udarbejdelsen af lovforslag og administrative bestemmelser. Det må tillige erindres, at der her som i andre ministerier daglig træffes afgørelser af væsentlig betydning for enkeltpersoner. Disse afgørelser må i en meget stor procentdel af tilfældene baseres på fortolkning af love og andre bestemmelser og på anvendelsen af almene juridiske principper, undersøgelser og afvejelser, som personer med juridisk uddannelse og erfaring vil være bedst egnede til at foretage på den for borgerne og retssikkerheden mest betryggende måde. Imidlertid er der givetvis arbejdsfelter, hvor man har behov for folk med højere uddannelse af anden art. Foruden af økonomer har man således med godt resultat gjort anvendelse af cand. mag.'er med sprogkundskaber, der er af betydning i det stadigt voksende arbejde i forbindelse med de kulturelle relationer til udlandet og for arbejdet i de inter-

ationale organisationer. Efterhånden som den af staten iværksatte uddannelse af ikke-akademikere, f. eks. på Forvaltningshøjskolen, bliver udbygget, vil en del af det kvalificerede arbejde på nogle områder utvivlsomt også med udbytte kunne udføres af personer uden akademisk uddannelse.

Spørgsmål 2.:

Ad § 21.1.01.61. Til Sjællands Symfoniorkester.

I hvilket omfang yder kommunerne tilskud til orkestrets drift efter bestemmelserne i § 2 i lov nr. 169 af 27. maj 1964?

Svar:

2. Ad § 21.1.01.61. Til Sjællands Symfoniorkester.

Statens og de kommunale tilskud til driften af Sjællands Symfoniorkester ydes efter samme principper, som er nedfældet i lov nr. 136 af 17. maj 1961 om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet. Statstilskuddet ydes med halvdelen af orkestrets samlede godkendte lønningsudgifter under forudsætning af, at mindst $\frac{3}{4}$ af de resterende lønningsudgifter tilskydes fra kommunal side, medens indtil $\frac{1}{4}$ kan udredes af orkestrets løbende driftsindtægter.

Sjællands Symfoniorkester er i Tivolisæsonen kontraktligt tilknyttet A/S Københavns Sommer-Tivoli, som vederlægger orkesterinstitutionen med et beløb svarende til musikernes gage i dette tidsrum. Dette beløb tages til indtægt af orkestret, hvorved der i forbindelse med orkestrets øvrige indtægter (billetindtægter m. v.) opnås et sådant driftsresultat, at man dels kan udrede $\frac{1}{8}$ af de samlede godkendte lønningsudgifter over driften, dels kan nedbringe statens og de kommunale lønnings-tilskud efter reglen i lovens § 2, stk. 2, idet man ligedeler overskuddet. Der foreligger godkendt regnskab for Sjællands Symfoniorkesters drift i finansåret 1965-66 samt godkendte budgetter for finansårene 1966-67 og 1967-68 udvisende følgende kommunale tilskud:

Regnskab for finansåret 1965-66:	Kr.	Ø.
Godkendte lønningsudgifter	2.019.881	98
Driftsoverskud (når $\frac{1}{8}$ af lønningsudgifterne er fratrukket)	297.783	76
Kommunernes andel:		
$\frac{3}{8}$ af lønningsudgifterne	757.455	74
÷ 50 pct. af 297.783 kr. 76 øre	148.891	88
I alt	608.563	86
Budget for finansåret 1966-67:	Kr.	
Godkendte lønningsudgifter	2.237.000	
Budgetteret driftsoverskud (når $\frac{1}{8}$ af lønningsudgifterne er fratrukket)	377.375	
Kommunernes andel:		
$\frac{3}{8}$ af lønningsudgifterne	838.875	
÷ 50 pct. af 377.375 kr.	188.700	
I alt ..	650.175	
Budget for finansåret 1967-68:	Kr.	
Godkendte lønningsudgifter	2.420.000	
Budgetteret driftsoverskud (når $\frac{1}{8}$ af lønningsudgifterne er fratrukket)	327.500	
Kommunernes andel:		
$\frac{3}{8}$ af lønningsudgifterne	907.500	
÷ 50 pct. af 327.500 kr.	163.750	
I alt ..	743.750	

BODIL KOCH

/ Kirsten Østman,
fg. fm.

Ad § 22

Forsvarsministeriet

Ved *samråd* med *forsvarsministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) § 22.50. Flyvevåbnet: Mulighederne for indgåelse af længerevarende kontrakter med piloterne under hensyntagen til de store uddannelsesomkostninger.
- 2) § 22.68. Permanent dansk militær beredskabsstyrke til rådighed for FN: Vilkårene med hensyn til løn, forplejning, beskatning og andre forhold for de udsendte menige.
- 3) § 22.79. Nyboder: Den mulige fremtidige anvendelse af bebyggelsen i Nyboder.
- 4) § 22. Tekstanmærkning nr. 16: Baggrunden for forslaget.
- 5) Lov nr. 174 af 16. maj 1962 § 18: Er det sædvanligt, at militære tjenestemænd forbliver i tjenesten, indtil de efter ovennævnte lovbestemmelse skal afskediges, eller er det oftere forekommende, at de afgår fra tjenesten ved opnåelse af den alder, ved hvilken de kan afskediges eller begære sig afskediget?

Endvidere er der fra *forsvarsministeren* modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål, der er gengivet i besvarelsen:

Forsvarsministeriet. København, den 3. februar 1967.

Ved skrivelse af 17. januar 1967 har finansudvalget i forbindelse med finanslovsforslaget for 1967-68 udbedt sig forsvarsministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

„Ved et samråd den 10. februar 1966 bebudede ministeren nye overvejelser vedrørende spørgsmålet om forsvarsattachéernes antal, når en fra udenrigsministeriet ventet indstilling fremkom.

I fortsættelse heraf anmoder man ministeren om nærmere oplysninger om indholdet af nævnte indstilling og forsvarsministeriets reaktion herpå.“

Det skal i den anledning oplyses, at udenrigsministeriet i februar og marts måned 1966 har oversendt indberetninger fra ambassadørerne ved ambassaderne i Washington og Ottawa om den nuværende attachéordning i USA og Canada. Det er heri påpeget, at forsvarsattachéerne i Washington udover det mere rutineprægede attachéarbejde varetager opgaver i relation til NATOs militærkomité og NATOs øverstbefalende for de atlantiske flådestyrker (SACLANT), i hvilket spørgsmål attachéerne henhører direkte under forsvarschefen. Som følge af den prioritet, der for tiden må tillægges NATO-arbejdet, finder ambassadøren i Washington, at den nuværende attachéordning ikke fuldtud opfylder ambassadens behov for militærpolitisk rådgivning. Ambassadøren foreslog derfor en omlægning af attachéernes arbejde, der dog ikke ville indebære nogen reduktion af attachéernes antal.

Som følge af det franske initiativ i NATO fremkom der imidlertid et ønske om at flytte de i USA og Frankrig placerede NATO-myndigheder til Belgien, og spørgsmålet om en revision af attachéordningen i USA har herfter måttet bero på en afklaring af spørgsmålet om bortflytning fra Washington. Der er nu truffet beslutning om, at NATOs militærkomité skal have sæde i Belgien, hvorefter arbejdsområdet for forsvarsattachéerne i Washington vil blive væsentligt reduceret. Forsvarsministeriet påregner, at forslag til attachétjenestens reorganisation vil foreligge inden udgangen af marts måned d.å.

VICTOR GRAM

/ J. Jørgensen,
fg.

Ad § 23

Finansministeriet

Ved samråd med finansministeren har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

- 1) Personaleoversigterne i anmærkningerne til finanslovforslaget: Mulighederne for en ændring af personaleoversigterne, så man undgår, at visse kategorier af personale med hensyn til antallet af normerede eller godkendte stillinger medregnes både under tjenestemænd og overenskomstansatte, som tilfældet kan være for det til 19. og 24. løningsklasse svarende personale, eller både under tjenestemænd og „andet personale“, hvilket f. eks. forekommer med hensyn til aspiranter under § 2.A. Statsbanerne.
- 2) Udviklingen i statens drifts- og investeringsudgifter på baggrund af det af regeringen udarbejdede budgetoverslag for finansårene 1967-68, 1968-69 og 1969-70.
- 3) Hovedlinjerne i den statsfinansielle udvikling i det indeværende finansår på baggrund af det til rådighed værende erfarings- og prognosemateriale.
- 4) Finanspolitikens virkninger på henholdsvis forbrug, likviditet og investering.
- 5) Mulighederne for at begrænse statens udgifter dels ved større reformer (f. eks. ændring af refusionssystemer), dels ved fjernelse af tilskud, der ikke længere har samme rimelige motivering, som da de blev indført.

Endvidere er der fra finansministeren modtaget følgende skrivelser i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, der er gengivet i besvarelserne:

Finansministeriet. København, den 3. februar 1967.

I skrivelse af 17. januar 1967 har finansudvalget udbedt sig en besvarelse af følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1:

„Ved et samråd med finansministeren den 10. februar 1966 drøftede man mulighederne for ved fastsættelse af en aldersgrænse for kollektørerne at nedbringe antallet af kollektioner og derved forøge omsætningen for de tilbageværende kollektører, så ordningen som helhed i højere grad fik karakteren af et erhverv i modsætning til en understøttelsesordning.

Under henvisning hertil anmoder man ministeren om at redegøre for, hvad der hidtil er sket i sagen, eller hvilke overvejelser ministeren har foretaget i denne anledning.“

Som svar herpå skal man meddele følgende:

Sagen har været genstand for en række overvejelser, hvori klasselotteriets direktorat har været inddraget, ligesom der har været drøftelser med formanden for klasselotterikollektørforeningens bestyrelse.

Det kan ventes, at der meget snart vil blive taget skridt til at nedbringe antallet af klasselotterikollektioner.

Det kan videre oplyses, at der over for de i juni 1966 og i januar 1967 udpegede nye kollektører er taget udtrykkelige forbehold, der indebærer, at de ikke kan regne med at kunne beholde deres kollektion på livstid, ligesom de efter deres fratreden ikke kan vente indtægter fra klasselotteriet.

HENRY GRÜNBAUM

/ M. Rützou.

Til finansudvalget.

Finansministeriet. København, den 2. februar 1967.

I skrivelse af 25. januar 1967 har finansudvalget udbedt sig besvarelse af nedenævnte spørgsmål. I den anledning skal jeg udtale følgende:

Spørgsmål 2:

Ad § 23.1.01.61. Tiendebankens administration.

Hvornår vil tienden være afløst, tiendebankens obligationer indfriet og tiendebankens administration afsluttet?

Svar:

Tiendeafløsningen gennemførtes ved lov nr. 100 af 15. maj 1903 om afløsning af tienden. Ifølge loven skulle alle tiendeforpligtelser afløses ved betaling af en kapital, i de fleste tilfælde udgørende 25 gange værdien af et års tiende. Af kapitaliseringssummen skulle 18/25 udredes af ejerne af de tiendepflichtige ejendomme, medens resten, 7/25, skulle betales af staten.

De tiendepflichtige, som ikke straks indbetalte deres andel kontant, skulle afvikle beløbet med en halvårlig ydelse på 2¼ pct., hvoraf 2 pct. er rente og resten af drag, hvorved gælden ville være fuldt afviklet på 55½ år (111 terminer).

De tiendeberettigede fik udbetalt afløsningssummen i form af 4 pct. obligationer (til parikurs) udstedt af den til formålet oprettede Tiendebank. Obligationsgælden amortiseres og forrentes med tiendeydernes halvårslige ydelser samt med en ydelse fra statskassen på 2¼ pct. af statens andel af afløsningssummen.

Afløsningen fandt sted sognevis omfattende i alt 1747 sogne i årene 1908-1918. Da amortisationen af gælden som nævnt varer 55½ år, vil den sidste del af de her omhandlede tiendeydelser samt den hertil svarende obligationsgæld ophøre i 1973.

Ved lov nr. 129 af 4. april 1928 blev afløsningen udstrakt til også at omfatte de 60 sønderjyske sogne, hvor afløsningen fandt sted i 1929. De sønderjyske tiendeydelser og den hertil svarende obligationsgæld vil derfor først ophøre i 1984.

Tiendebankobligationerne, der er opdelt i to i øvrigt ens serier, serie I, præstetiende oprindelig ca. 61 mill. kr. og serie II, konge- og kirketierende m. fl. oprindelig ca. 79 mill. kr., andrager ifølge Tiendebankens seneste regnskab til rest pr. 31. december 1965 henholdsvis 4.961.800 kr. for serie I og 6.434.700 kr. for serie II.

Tiendebankens administration, der betales fuldt ud af staten og forestås af Kongeriget Danmarks Hypotekbank, vil ophøre senest, når de sønderjyske tiender ophører i 1984.

Finansministeriet har for nogle år siden foretaget en undersøgelse af, om der burde tilvejebringes lovhjælp til afvikling af ordningen med opkrævning af tiendeydelserne, som i nogle tilfælde opkræves med ganske små beløb. Under hensyn til at en sådan afviklingsordning ville medføre forskellige udgifter for statskassen, at debitorerne har adgang til at indfri tiendegæld med et halvt års varsel, og at forpligtelsen til at betale tiendeydelserne helt ophører i 1973 — bortset fra de sønderjyske ydelser, for hvilke der inden 1973 må overvejes en afviklingsordning — har man ikke anset det for rigtigt at gennemføre en generel afviklingsordning.

Det tilføjes, at der i det af landbrugsministeren i denne samling forelagte forslag til lov om ændringer i lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme er stillet forslag om, at bestemmelserne i tiendelovens § 32 og § 34, stk. 3, sammenholdt med udstykningslovens § 6 ændres, således at der fremtidig ikke ved udstykning sker fordeling af tiendeydelserne på de udstykkede parceller, idet hele tiendeydelsen overføres til den største parcel, hvilket betyder en administrativ forenkling.

Spørgsmål 3:

Ad § 23.1.10. Reserver vedrørende driftsbudgettet.

Er det i overensstemmelse med finansministeriets egne krav til anmærkningerne som bidrag til belysning af forslagens tal og til oplysning om forslagernes rækkevidde,

at der i anmærkningerne til nr. 1 kun anføres en bemærkning om, at den herunder af-satte reserve også omfatter udgifter til landbrugsstøtteordninger m. v., uden at gøre opmærksom på, at noget sådant ikke var tilfældet for tallet for 1966-67, og at der så-ledes ikke er sammenlignelighed mellem B-tal og F-tal?

Svar:

Folketingets opmærksomhed er ved fremsættelsen af finanslovforslaget både den 17. november og 7. december 1966 henledt på, at der i reserven på 1,3 milliarder kr. er indregnet den landbrugsstøtte, der måtte blive vedtaget for 1967-68 ud over de lovbundne bevillinger, der er optaget på §§ 11 og 13.

HENRY GRÜNBAUM

/ M. Rützou.

Til finansudvalget.

Ad § 25

Særlige фонде

3. Jagtfonden.

Fra *landbrugsministeren* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål:

Landbrugsministeriet. København, den 3. februar 1967.

I skrivelse af 25. januar 1967 har finansudvalget i fortsættelse af tidligere stillede spørgsmål i forbindelse med gennemgangen af forslag til finanslov for finans-året 1967-68 udbedt sig følgende spørgsmål besvaret:

Ad § 25.3. Jagtfonden.

Under henvisning til, at der under jagtfondens driftsbudget kalkuleres med et underskud på over en halv million kr., spørges, om ministeren ikke vil finde det rimeligt, at der skabes balance mellem indtægter og udgifter.

I denne anledning skal jeg oplyse følgende:

Ad 10.

En gennemgang af jagtfondens driftsregnskaber og status for de sidste 10 finansår viser, at der i det forløbne tiår stort set har været balance mellem indtægter og udgifter. Fondens formue androg pr. 31. marts 1956 ca. 2.146.000 kr. og pr. 31. marts 1966 ca. 2.187.000 kr., og der er således i denne tiårsperiode en formuestigning på ca. 41.000 kr.

I de enkelte finansår har regnskaberne udvist vekslende overskud og under-skud med de største udsving umiddelbart før og efter forhøjelsen af jagttegnsafgifterne pr. 1. april 1959 (underskud 1958-59 på ca. 204.000 kr. og overskud 1959-60 på ca. 172.000 kr.).

Det er mit ønske, at denne stabilitet i jagtfondens økonomi skal fortsætte fremover.

Det har imidlertid i de senere år været forudset, at de indtægtsforøgelser, fonden har haft på grund af forhøjelsen af jagttegnsafgifterne i 1959 og tilgangen

af nye jægere, ikke fortsat ville være tilstrækkelige til bestridelse af de øgede udgifter til opfyldelse af fondens formål, jfr. særligt § 14, Litra a, stk. 10-11, i bekendtgørelse nr. 109 af 25. marts 1959 af lov om jagten; og i § 48, stk. 2, i forslaget til en ny jagtlov, der blev fremsat i folketinget den 11. november 1965, jfr. folketingsstidende 1965-66, sp. 1235, var derfor medtaget den fornødne hjemmel til en ny forhøjelse af jagttegnsafgifterne pr. 1. april 1967. Afgiften for jagttegn, der giver adgang til at jage i al almindelighed, foreslås forhøjet med 20 kr. fra 25 kr. til 45 kr., medens afgiften for det billige jagttegn, der giver adgang til at jage, hvor jagten er fri, og på egen grund, foreslås forhøjet med 10 kr. fra 5 kr. til 15 kr. Endvidere foreslås i § 48, stk. 3, tilvejebragt hjemmel for landbrugsministeren til efter indstilling af jagtrådet at forhøje jagttegnsafgifterne, såfremt prisudviklingen betinger det.

Jagtlovsforslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet i folketingsåret 1965-66. Det blev derefter genfremsat i folketingsåret 1966-67, men nåede heller ikke her at blive færdigbehandlet forinden tingets opløsning i anledning af folketingsvalget. Lovforslaget er genfremsat i indeværende folketingssamling og er ved dets første behandling den 25. januar 1967 henvist til behandling i et af folketinget nedsat udvalg.

Den nødvendige forhøjelse af jagttegnsafgifterne har således endnu ikke fundet sted, og den ønskelige balance mellem jagtfondens indtægter og udgifter har derfor ikke kunnet tilvejebringes på finanslovsforslaget for 1967-68.

Det skal endelig bemærkes, at der ikke påregnes nogen udvidelse af fondens virksomhed i finansåret 1967-68, jfr. anmærkningerne til finanslovsforslaget, spalte 2875-2876.

CHR. THOMSEN

Til finansudvalget.

/ K. Barnekow.

4. Apotekerfonden.

Fra *indenrigsministeren* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål:

Indenrigsministeriet. København, den 3. februar 1967.

I besvarelse af det ærede finansudvalgs skrivelse af 25. januar 1967 vedrørende indenrigsministeriets bekendtgørelse af 21. april 1966 om apotekernes åbningstider og vagttjeneste oversendes hoslagt i 30 eksemplarer besvarelse af det stillede spørgsmål.

Spørgsmål:

§ 25.A. *Apotekerfonden:* Der ønskes under henvisning til indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 147 af 21. april 1966 om apotekernes åbningstider og vagttjeneste en redegørelse for, for hvor mange af de under bekendtgørelsens liste III og IV nævnte apoteker sundhedsstyrelsen har tilladt, at vagttjeneste erstattes af tilkaldevagttjeneste, og om sundhedsstyrelsen for at give en sådan tilladelse kræver, at visse betingelser opfyldes, bl. a. med hensyn til en vis maksimumsafstand mellem det pågældende apotek og den vagthavendes bopæl.

Svar:

Medens der allerede i tiden før den i 1962 gennemførte ændring af lov om apotekervæsenet fandtes regler om apotekernes vagttjeneste, indførtes efter lovændringen med hjemmel i lovens § 25 regler, der lempede vagtforpligtelserne, bl. a. ved en udvidelse af de hidtil gældende bestemmelser om tilkaldevagttjeneste. De

nye bestemmelser indeholdtes i indenrigsministeriets bekendtgørelse af 8. april 1963 om apotekernes åbningstider og vagttjeneste, der nu er afløst af bekendtgørelse af 21. april 1966, hvorved apotekernes vagtforpligtelser yderligere lempedes noget.

1966-bekendtgørelsen indeholder — som 1963-bekendtgørelsen — i §§ 4 og 5 en definition af begreberne vagttjeneste og tilkaldevagttjeneste og i §§ 9 og 10 hjemmel for sundhedsstyrelsen til at tillade, at vagttjenesten for de på bekendtgørelsens liste III og IV optagne apoteker helt eller delvis afløses af tilkaldevagttjeneste.

Sundhedsstyrelsen har om sin administration af bestemmelserne oplyst, at styrelsen efter 1963-bekendtgørelsens ikrafttræden efter ansøgning meddelte samtlige de på bekendtgørelsens liste III optagne apoteker med undtagelse af apotekerne i København, Frederiksberg, Glostrup og Lyngby tilladelse til at have tilkaldevagttjeneste i stedet for vagttjeneste. Af de apoteker, der fik tilladelsen, havde de fleste dog allerede under den hidtil gældende ordning etableret tilkaldevagttjeneste, således at tilladelsen reelt kun betød ændringer for 7 apoteker, nemlig apotekerne i Frederikssund, Hillerød, Korsør, Lemvig, Odder, Rønne og Varde.

Ved indenrigsministeriets bekendtgørelse af 21. april 1966 overførtes 9 af de hidtil af liste III omfattede provinsapoteker til liste I og er således fritaget for vagttjeneste bortset fra det i bekendtgørelsens § 7 omhandlede tidsrum. Samtidig overførtes 2 af de på liste III hidtil optagne apoteker i København og 1 på Frederiksberg fra liste III til liste II. I øvrigt skete der ved bekendtgørelsen ingen ændringer i vagtforholdene for de på liste III i 1963-bekendtgørelsen opførte apoteker, og sådanne ændringer er heller ikke siden gennemført. Samtlige de på liste III i 1966-bekendtgørelsen optagne apoteker med undtagelse af Københavns Rådhus apotek, Københavns Sønderbro apotek, Glostrup apotek og Lyngby Svane apotek har således i dag tilladelse til tilkaldevagttjeneste i hele tidsrummet uden for den i bekendtgørelsens § 1 fastsatte normale åbningstid.

For så vidt angår de på 1966-bekendtgørelsens liste IV optagne apoteker, der, bortset fra apotekerne på Ærø, er identiske med de på 1963-bekendtgørelsens liste IV optagne, har sundhedsstyrelsen oplyst, at der i en række tilfælde i medfør af bekendtgørelsernes § 10 er meddelt tilladelse til, at de apoteker, der har vagttjeneste i et vist omfang, erstatter denne med tilkaldevagttjeneste. I dag har således apotekerne i 19 byer tilladelse til tilkaldevagttjeneste under en eller anden form.

Der henvises herom til vedlagte bilag*), idet bemærkes, at de med hjemmel i 1963-bekendtgørelsen givne tilladelser, der stadig er gældende i de tilfælde, hvor der ikke senere er sket en udvidelse, jfr. nedenfor, er meddelt på betingelse af, at vagtapoteket i de pågældende byer havde vagttjeneste på alle hverdage til kl. 20 og på søn- og helligdage i det mindste fra kl. 10-12.

De tilladelser, der, jfr. bilaget, efter 1966-bekendtgørelsens ikrafttræden er meddelt til udvidet tilkaldevagttjeneste, er generelt blevet betinget af, at der er vagttjeneste på apoteket i en time efter den normale lukketid, bortset fra fredage, og på søn- og helligdage i det mindste fra kl. 10-12. Dog har man for Nykøbing Mors, vedkommende godkendt, at der ikke er vagttjeneste på søn- og helligdage.

For så vidt angår bestemmelserne i bekendtgørelsens § 5 om tilkaldevagttjeneste bemærkes, at sundhedsstyrelsen i konkret forelagte tilfælde vedrørende betingelsen om, at den vagthavende farmaceut skal opholde sig inden for en rimelig afstand fra apoteket, i overensstemmelse med drøftelser, der har været ført bl. a. med den danske lægeforening, Danmarks Apotekerforening og de samvirkende centralforeninger af sygekasser i Danmark, har givet udtryk for, at betingelsen er overholdt, såfremt den pågældende farmaceut vil kunne komme til stede på apoteket inden for et tidsrum af ca. 20 minutter.

HANS HÆKKERUP

Til finansudvalget.

/ Folmer Nielsen.

*) Ikke optrykt her.

6. Bidragsfonden.

Fra *ministeren for familiens anliggender* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål:

Ministeriet for familiens anliggender. København, den 3. februar 1967.

I skrivelse af 25. januar 1967 har finansudvalget i forbindelse med gennemgangen af forslag til finanslov for finansåret 1967-68 udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad § 26.6. Bidragsfonden.

Hvilke forhold forhindrer en afvikling af bidragsfonden, og kan personalet ikke med fordel anvendes på andre områder?

I denne anledning skal jeg udtale følgende:

Bidragsfonden er oprettet i henhold til lov nr. 131 af 7. maj 1937 om børn uden for ægteskab. Ifølge loven indkræves bidrag, der er pålagt flere personer som bidragspligtige til et barn uden for ægteskab eller dets moder, gennem landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg. Bidragene indgår i en særlig fond, som forvaltes af landsnævnet, der hvert år med ministeriet afregner et beløb, svarende til de gennem kommunerne udbetalte forskudsvisse bidrag til de omhandlede børn.

Af bidragsfondens midler kan der i øvrigt ydes støtte til formål vedrørende børneforsorgsformål i almindelighed og til særlige formål, såsom dåb, konfirmation og skoleundervisning.

Med hensyn til bidragsfondens bidragsindtægter kan oplyses, at disse i de 4 seneste finansår årligt har udgjort mellem 2,8 og 3,1 mill. kr. og for første halvår af 1966-67 1,4 mill. kr.

Fondens formue er fra 1. april 1963 til 1. oktober 1966 vokset fra 10,7 mill. kr. til 14 mill. kr.

Af bidragsfondens overskud er der til børneforsorgsformål i almindelighed ydet midlertidige lån til detailprojektering af børneforsorgsinstitutioner og faste lån til lav rente til erhvervelsen eller ombygning af børneforsorgsinstitutioner. Af midlertidige lån har der gennem de senere år været ydet mellem $\frac{1}{2}$ mill. kr. og godt 1 mill. kr. og af faste lån mellem ca. 3,5 mill. kr. og 5,7 mill. kr.

Endvidere er der af fondens midler ydet tilskud til forsøgsvirksomhed inden for forskellige områder. Disse tilskud har gennem de senere år udgjort omkring $\frac{1}{2}$ mill. kr. årligt.

Ved lov nr. 200 af 18. maj 1960 ophævedes lov nr. 131 af 7. maj 1937 om børn uden for ægteskab fra 1. januar 1961 at regne. Bidrag vil dog fortsat indgå til bidragsfonden fra bidragspligtige til børn født før 1. januar 1961, således at de sidste bidrag vil forfalde i 1978, hvortil kommer, at man må påregne, at der efter denne tid stadig vil indgå betydelige beløb i bidrag fra bidragspligtige, der er i restance.

Ophævelsen af ordningen med flere bidragspligtige er først langsomt slået igennem i relation til fondens indtægter, og det må efter de hidtidige erfaringer anses for praktisk, at inddrivelsen fortsat er samlet i et centralt organ.

For så vidt angår anvendelsen af bidragsfondens midler til børneforsorgsformål i almindelighed må det anses for en fordel, at ansøgninger om tilskud eller lån fra fonden behandles af et personale, der har nøje kendskab til børne- og ungdomsforsorgens problemer, og af et blandet sammensat nævn med sagkyndige inden for forskellige områder af børne- og ungdomsforsorgen, hvori også folketinget er repræsenteret.

Fonden har siden begyndelsen af 1960'erne kunnet gennemføre en meget kraftig nedskæring af det ansatte personale. Medens der i 1960 var 27 personer (omregnet til heltidsbeskæftigede) knyttet til fonden, er det tilsvarende tal nu $12\frac{1}{2}$ perso-

ner, således at godt halvdelen af personalet er fratrukket eller overgået til anden beskæftigelse. I denne forbindelse kan det oplyses, at bidragsfonden blev nedlagt som et selvstændigt kontor ved den daværende kontorchefs afgang på grund af alder den 1. marts 1966.

Fra fondens ledelse og ministeriets side vil man fortsat følge udviklingen meget nøje med henblik på mulighederne for yderligere besparelser ved forenkling af arbejdet eller som følge af nedgangen i fondens indtægter.

CAMMA LARSEN-LEDET

/ Vagn Holm.

Til finansudvalget.

13. Filmfonden.

Ved *samråd* med *ministeren for kulturelle anliggender* har udvalget drøftet de under § 25.13.04.05. opførte honorarer til formænd for og medlemmer af henholdsvis filmfonden og filmrådet.

Ad § 26

De til vejformål m. v. bestemte indtægter

Fra *ministeren for offentlige arbejder* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål:

Ministeriet for offentlige arbejder. København, den 31. januar 1967.

I anledning af finansudvalgets skrivelse af 25. januar 1967 vedrørende forslag til finanslov for finansåret 1967-68 skal jeg oplyse følgende vedrørende det stillede spørgsmål:

Ad § 26.2. Refusion af kommunernes regnskabsmæssige vejudgifter.

Har ministeren noget overblik over, hvilke udgifter sidste vinters frostska-der vil medføre for statskassen?

Svar:

Til dækning af statens udgifter til den kommunerne i henhold til lov nr. 194 af 7. juni 1958 om tilskud til de offentlige veje tilkommende refusion af deres vejudgifter i 1966-67 er på § 26.2. i forslaget til finanslov for finansåret 1967-68 opført 486 mill. kr. Beløbet er beregnet på grundlag af de fra samtlige kommuner indhentede budgettal for de udgifter, der er genstand for refusion, nemlig vedligeholdelses- og administrationsudgifter for de af kommunerne bestyrede offentlige veje samt visse anlægsudgifter, hovedsagelig til anlægsarbejder på det ikke-gennemgående og det lokale vejnet. Ifølge disse budgettal vil kommunernes vejudgifter i 1966-67 beløbe sig til ca. 811 mill. kr., hvoraf statens udgift i finansåret 1967-68 som anført er beregnet til ovennævnte 486 mill. kr.

I kommunernes årlige vejudgifter er indeholdt udgifter til udbedring af veje, der er beskadiget under tøjbrudsperioder, samt udgifter til vintervedligeholdelse i form af snerydning og grusning. Efter sagens natur er disse udgifter stærkt varierende fra år til år, afhængig af vinterens forløb, og den strenge og snerige vinter 1965-66 påvirker selvsagt i betydelig grad kommunernes vejudgifter i 1966-67.

Således er kommunernes udgifter i 1966-67 til frost- og tøjbrudsskader på grundlag af oplysninger, indhentet af det af ministeriet for offentlige arbejder nedsatte tøjbrudsskadeudvalg, for samtlige amtskommuner beregnet til ca. 15 mill. kr. De tilsvarende udgifter for sogne- og købstadkommuner foreligger ikke oplyst, men kan på grundlag af tidligere erfaringer med hensyn til forholdet mellem amtskommunernes og primærkommunernes udgifter af denne art skønsmæssigt anslås til ca. det halve, eller ca. 8 mill. kr., hvorefter kommunernes udgifter i 1966-67 i anledning af frost- og tøjbrudsskader samlet kan opgøres til ca. 23 mill. kr. Statens udgift til refusion heraf i finansåret 1967-68 kan beregnes til ca. 15 mill. kr., der er indeholdt i beløbet 486 mill. kr. under § 26.2.

Med hensyn til kommunernes udgifter til frost- og tøjbrudsskader bemærkes, at disse inden for det enkelte år også varierer stærkt fra kommune til kommune, afhængig af vinterens og tøjbruddets forløb i de forskellige egne af landet, vejbelægnin- gernes alder og kvalitet, jordbundens beskaffenhed og arten og omfanget af den tunge lastbiltrafik, der gennemkører kommunen. For amtskommunernes vedkommende udgør udgifterne i 1966-67 f. eks. for Ribe amt ca. 3,5 mill. kr., Holbæk amt ca. 1,3 mill. kr., Thisted amt ca. 0,9 mill. kr., medens udgiften i Tønder amt udgør ca. 155.000 kr. og i Århus amt ca. 70.000 kr.

Til illustration kan i øvrigt nævnes, at kommunernes udgifter af den omhand- lede art i hvert af årene 1965-66 og 1964-65 udgjorde ca. 5 mill. kr. og i 1963-64 ca. 17 mill. kr.

Hvad angår kommunernes udgifter i vinteren 1965-66 til snerydning og grus- ning, kan disse på grundlag af stikprøvevise forespørgsler hos kommunerne skønsmæs- sigt opgøres til ca. 75 mill. kr., hvoraf imidlertid den væsentligste del er afholdt af kom- munerne i samme år og således refunderet dem af staten i finansåret 1966-67. Sidste vinters udgifter til snerydning og grusning indgår formentlig i kommunernes udgifter i 1966-67 med et beløb af 15-20 mill. kr., svarende til en statsrefusion i 1967-68 på ca. 10 mill. kr., der ligeledes er indeholdt i det på § 26.2 optagne beløb af 486 mill. kr.

Det kan herefter påregnes, at der af det på § 26.2 i forslaget til finanslov for 1967-68 opførte beløb af 486 mill. kr. vil medgå ca. 25 mill. kr. til refusion af kommu- nernes udgifter i vinteren 1965-66 til frost- og tøjbrudsskader og vintervedligeholdelse.

SVEND HORN

/ Bernth Andersson.

Til finansudvalget.

Ad § 27

Statens anlægsudgifter

Ved *samråd* med *ministeren for offentlige arbejder* har udvalget drøftet planerne for udbygning af Københavns lufthavn og lufthavnene i provinsen samt de anslåede ud- gifter hertil.

Ad § 28

Tilskud til anlægsarbejder

Ved *samråd* med *indenrigsministeren* har udvalget drøftet følgende spørgsmål:

§ 28.13.07. Finseninstituttet m. v.: Hvorvidt den seneste udvikling i situationen omkring Finseninstituttet og Fibigerlaboratoriet har medført ændringer i ministeriets stilling til spørgsmålet om Fibigerlaboratoriets placering på Finseninstituttets grund.

Ad § 30

Bevægelserne på statens formue- og kapitalkonti

Fra *justitsministeren* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål, hvori man udbad sig oplysninger om beliggenheden vedrørende de under § 30.I.A.2.18. foreslåede erhvervelser af grunde til synshaller:

Justitsministeriet. København, den 26. januar 1967.

Under henvisning til finansudvalgets skrivelse af 19. januar 1967 vedrørende finanslovforslag for finansåret 1967-68 § 30.I.A.2.18.2. Tilgang 4. Erhvervelse af grunde til opførelse af synshaller til justitsministeriets bilinspektører uden for København, fremsendes vedlagt i 30 eksemplarer en besvarelse af det af finansudvalget stillede spørgsmål.

K. AXEL NIELSEN

/ Eefsen.

Til finansudvalget.

JUSTITSMINISTERIET

Den 24. januar 1967.

Notat.

I anledning af finansudvalgets skrivelse af 19. januar 1967 vedrørende forslaget til finanslov for finansåret 1967-68 § 30.I.A.2.18.2. Tilgang 4. Erhvervelse af grunde til opførelse af synshaller til justitsministeriets bilinspektører uden for København, kan jeg oplyse følgende om de grunde, der tænkes erhvervet:

I justitsministeriet verserer i øjeblikket en del sager vedrørende erhvervelse af sådanne grunde. Af disse sager er nogle færdigbehandlet fra ministeriets side, medens andre angår tilbud om grunde, hvis egnethed endnu ikke er tilstrækkeligt oplyst, eller hvor undersøgelserne af, om prisen vil kunne accepteres, endnu ikke er afsluttede.

Sagerne om køb af grunde i eller ved byerne Slagelse, Ringsted, Næstved, Rønne og Fredericia er på nuværende tidspunkt så langt fremme, at grundene under forudsætning af bevillingens vedtagelse vil kunne erhverves i finansåret 1967-68. Grundene er alle blevet fundet egnede af statens biltilsyn og justitsministeriets tilsynsførende arkitekt og ingeniør, ligesom ligningsdirektoratets godkendelse af prisen foreligger. Den samlede købesum for disse grunde udgør ca. 290.000 kr.

Herudover foreligger der tilbud vedrørende grunde i eller ved følgende byer: Sønderborg, Esbjerg, Varde, Nørresundby, Frederikshavn og Assens (Hårby). Spørgsmålene i forbindelse med erhvervelse af grunde de pågældende steder ventes afklaret i løbet af 1967.

Fra *undervisningsministeren* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af de af udvalget stillede skriftlige spørgsmål, hvis indhold er gengivet i besvarelsene:

Undervisningsministeriet. København, den 26. januar 1967.

I skrivelse af 19. januar 1967 har det ærede finansudvalg udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål ad forslag til finanslov for finansåret 1967-68 § 30.I.C.1.20.06. Overtagne fordringer i forbindelse med indfrielse af statsgaranterede studielån:

1. Hvor mange har indtil nu benyttet sig af adgangen til at opnå statsgaranterede studielån?

Svar:

I tiden fra låneordningens etablering i september 1964 og til udgangen af 1966 har Dansk Studiefond på statskassens vegne afgivet 39.503 garantier for de omhandlede lån. Der eksisterer ingen opgørelse over antallet af studerende, som de 39.503 garantierklæringer fordeler sig på, men på grundlag af en af Dansk Studiefond foretaget stikprøveundersøgelse er antallet af låntagere anslået til 24.000.

2. Hvad er grunden til, at ministeriet så kort tid efter ordningens gennemførelse må overtage fordringer til et beløb af 120.000 kr.?

Svar:

I løbet af de ca. 2½ år, i hvilke låneordningen har været i kraft, har en del låntagere med studier af kortere varighed eller med kortere resterende varighed tilendebragt deres uddannelse og skal derfor i henhold til lånebetingelserne træffe aftale med vedkommende pengeinstitut om studielånenes tilbagebetaling. Dansk Studiefond har pr. 30. november 1966 på grund af misligholdelse måttet indfri 58 statsgaranterede lån til et samlet beløb af 154.393 kr. Af disse misligholdelsestilfælde falder størstedelen inden for de kortere uddannelser, og de hyppigste tilfælde af misligholdelse er sådanne, hvor hverken det pågældende pengeinstitut eller Dansk Studiefond ved henvendelse til låntageren har kunnet opnå aftale med denne om lånets tilbagebetaling.

I forhold til det samlede antal garantierklæringer er antallet af misligholdelsestilfælde endnu særdeles beskedent. Det kan imidlertid forudses, at antallet i fremtiden vil stige i takt med den stadigt øgede benyttelse af den omhandlede låneordning.

Det på forslaget til finansloven for finansåret 1967-68 til indfrielse af statsgaranterede studielån søgte beløb på 120.000 kr. blev anslået ud fra det dengang endnu ret spinkle erfaringsmateriale vedrørende antallet af misligholdelsestilfælde. Den stedfundne udvikling i den forløbne del af finansåret 1966-67 har imidlertid vist, at det for finansåret 1967-68 søgte beløb ikke kan forventes at kunne dække statens udgifter til dette formål. Ministeriet agter derfor ved ændringsforslag til finanslovsforslaget at søge de 120.000 kr. forhøjet til 330.000 kr.

3. Hvad agter ministeriet at foretage sig for at inddrive de pågældende fordringer?

Svar:

Undervisningsministeriet har truffet aftale med finansministeriet om, at finansministeriet, statsaktivforvaltningen, varetager opkrævningen af de pågældende fordringer. Det er under overvejelse i finansministeriet at søge opkrævningen gennemført i samarbejde med Dansk Studiefond og efter tilsvarende retningslinier som Dansk Studiefonds opkrævning af lån hidrørende fra Ungdommens uddannelsesfond.

K. B. ANDERSEN

Til finansudvalget.

/ Frida Horten.

Fra *ministeren for kulturelle anliggender* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af et af udvalget stillet skriftligt spørgsmål, der er gengivet i besvarelsen:

Ministeriet for kulturelle anliggender. København, den 31. januar 1967.

Under henvisning til finansudvalgets skrivelse af 19. januar 1967 fremsendes vedlagt i 30 eksemplarer besvarelse af de af udvalget rejste spørgsmål i forbindelse med gennemgangen af finanslovforslaget for finansåret 1967-68.

Spørgsmål:

Ad § 30.I.C.1.2. Tilgang. 1.21. Udlån under ministeriet for kulturelle anliggender:

Hvor mange ansøgninger er der indkommet fra hele landet om lån i henhold til lov nr. 202 af 31. maj 1963 om teatre, og hvor store beløb er der søgt om?

Svar:

Ad § 30.I.C.1.2. Tilgang. 1.21. Udlån under ministeriet for kulturelle anliggender.

Om sammensætningen af denne konto på finanslovforslaget bemærkes indledningsvis, at der søges et samlet beløb på 2,2 mill. kr., der fremkommer således:

- 1) 200.000 kr. på linie med hidtidige, tilsvarende bevillinger til gennemførelse af løbende anskaffelser og moderniseringer af teknisk udstyr i henhold til teaterlovens § 16, stk. 2, og § 17, stk. 3. Der er indkommet 1 andragende om ca. 70.000 kr. af disse bevillinger. Enkelte sager, hvor der er meddelt afslag vedrørende indeværende års bevilling, kan ventes genoptaget til ny behandling.
- 2) 1.000.000 kr. til gennemførelse af a) 1. del af et lån fordelt over 2 år på 2,5 mill. kr. til indretning af lysanlæg m. v. på Det ny Teater i forbindelse med overgang fra jævnstrøm til vekselstrøm, og b) 1. del af et lån fordelt over 2 år på i alt ca. 600.000 kr. til modernisering af Folketeatrets lysanlæg.
- 3) 1.000.000 kr. til forventede låneudgifter til forbedring m. v. af teaterbygninger i provinsen i henhold til teaterlovens kap. 5.

Om grundlaget for sidstnævnte bevillingsansøgning henvises til den til ministeriet for kulturelle anliggender i august 1966 afgivne betænkning nr. 434 vedrørende statsstøtte til forbedring af teaterlokaler og indretning af nye teaterlokaler for den tournerende virksomhed.

Det udvalg, som afgav denne betænkning, har i forbindelse med sit undersøgelsesarbejde foretaget et rundspørge hos kommunalbestyrelser, teaterejere m. v. med henblik på tilvejebringelse af et overblik over behovet for forbedringer og nyindretninger på dette område.

Det indkomne materiale består af 43 ansøgninger fra foreninger, institutioner og kommuner m. v. med anmodning om støtte af bevillingen i henhold til teaterlovens §§ 20 og 21.

Af disse 43 ansøgninger angår 10 ansøgninger nybygninger, medens resten vedrører forbedringer af eksisterende teaterlokaler eller indretning af scene i eksisterende lokaler.

15 ansøgninger er den samlede overslagssum angivet til i alt 22 mill. kr., medens 18 ansøgninger anfører et samlet ønsket lånebeløb på i alt ca. 8 mill. kr.

22 ansøgninger er helt uden oplysninger af økonomisk art.

Et arbejdsudvalg — et underudvalg under Teaterrådet — som skal foretage en bedømmelse af projekterne, herunder foretage besigtigelser, forhandlinger m. v.

og herefter afgive endelig indstilling om låneydelser til ministeriet, er under etablering.
 Det må forventes, at der efterhånden vil indgå yderligere ansøgninger om støtte i ikke ubetydeligt antal.

BODIL KOCH

/ Kirsten Østman,
 fg. fm.

Til finansudvalget.

Fra *finansministeren* er der modtaget følgende skrivelse i besvarelse af en af udvalget fremsat skriftlig anmodning om nærmere oplysninger om baggrunden for forslaget om ydelse af de omhandlede lån:

Finansministeriet. København, den 26. januar 1967.

Som svar på finansudvalgets skrivelse af 19. januar 1967, hvorved udvalget udbad sig nærmere oplysninger vedrørende:

2. Ad § 30.I.C.2. Øvrige udlån og tilgodehavender:

2. Tilgang.

7. Marshall-lån 1950	300.000 kr.
8. Marshall-lån 1952	200.000 -

skal jeg meddele følgende:

Modværdien af de i henhold til genopbygningsprogrammet efter den 2. verdenskrig fra USA modtagne gaveydelse, der indgik på en særlig konto i Danmarks Nationalbank med i alt ca. 1.570 mill. kr., er efter aftale med de amerikanske myndigheder og i henhold til love af 1950, 1952, 1953 og 1954 anvendt med ca. 900 mill. kr. til afskrivning på reguleringskontoen, jfr. lov nr. 332 af 19. december 1959, og med ca. 670 mill. kr. til forskellige danske produktivitetsfremmende foranstaltninger. Af sidstnævnte beløb er 410 mill. kr. stillet til rådighed for udlån til erhvervsvirksomheder m. v., fordelt med 110 mill. kr. til formål under handelsministeriet, 130 mill. kr. til formål under landbrugsministeriet, 10 mill. kr. til formål under fiskeriministeriet og 160 mill. kr. til formål under ministeriet for offentlige arbejder (el-værker og trafikformidlende foranstaltninger).

Af udlånsbeløbet resterede ved udgangen af finansåret 1965-66 et beløb på 1.618.300 kr., jfr. bilag nr. 94 til oversigt over statens formue- og kapitalkonti pr. 31. marts 1966 i statsregnskabet for finansåret 1965-66.

Uanset at der i de seneste finansår ikke er kommet lånebeløb til udbetaling, har man dog fundet det rigtigst, at der i finansåret 1967-68 er et beløb på i alt 500.000 kr. til rådighed til udlån til de forudsatte formål.

HENRY GRÜNBAUM

/ Leo Nielsen.

Til finansudvalget.